

@275A ཨྲ། རི་ཁྲོད་སྤྱོད་བ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཁྲིམས་སྲུ་བཅའ་བའི་རིམ་པ་འགོ་ཀྱན་པན་བདེའི་གཞི་བསྐྱུང་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

@276A ཨྲ། རམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། འགོ་ཀྱན་དོན་དུ་བྱམས་དང་སྤྱིང་རྗེས་བྱགས། བྱང་རྩབ་མཆོག་ཏུ་བསྐྱེད་ནས་བསྐྱལ་མང་བར། རྟོན་མེད་བརྩོན་པས་
མཐའ་མར་རྫོགས་སངས་རྒྱས། བདེན་པ་གསུང་བ་

དེ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། གང་གིས་དངོས་སུ་སྒྲོལ་བའི་དུས་ཡོལ་ནས། བདག་ཅག་ལྷག་མར་ལུས་པའི་ཉམ་ཐག་ལ། པན་གཞོད་རྒྱལ་བའི་བཀའ་བཞིན་འདོམས་མཛད་པའི། རིམ་
བརྒྱད་ཙུ་བའི་སྒྲ་མར་གྲུས་ཕྱག་འཆལ། འདག་དང་འདུན་པའི་བར་

དུ་བདུད་རིས་རྒྱས། འདྲེན་བཅོས་མི་རྩས་དགེ་འདུན་འདུས་པའི་ཆོགས། མི་ཉམས་བསྐྱུང་ཐབས་ཁྲིམས་ཀྱི་ར་བ་བརྩིགས། འདུག་ཕྱོགས་ལྷ་དང་བཅས་པས་རྟག་ཏུ་སྤྱོདས། དེ་ལ་
འགོ་ཀྱན་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་ས། སྐལ་ལྷན་ཐར་འདོད་ཀྱི་མིག

འདྲན་བྱས། བསྐྱབ་གསུམ་དུར་སྤྲིག་གི་རྒྱལ་མཆོན་འཛིན་ས། རི་ཁྲོད་སྤྱོད་བ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་དུ་གང་གསོལ་བ་ནི། ཐོག་མར་གནས་འདིར་འཕེལ་འགྲིབ་བྱུང་རྩལ་དང་། དེ་ལ་ཁྲིམས་སྲུ་

བཅའ་བའི་རིམ་པ་གཉིས་ལས། ཨ། དང་པོ་ནི།

དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུམ་ཆེན་དེ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་མ་གན་རྒྱལ་དུ་བཞུགས་པའི་གསང་ཆུ་འབྲིལ་བ། བྱང་གནམ་མཚོ་ཆེན་མོའི་ཉིན་ལ་དོ་ཆེན་བཙེ་བརྒྱད་དང་། སྤེལ་གདོང་ཆེན་བཙེ་བརྒྱད་དུ་ཡོད་པའི་ནང་ཚན་གྱ་དོར་ནམ་མཁའ་

གསུང་གི་དུ་གྲགས་པའི་དབེན་གནས་བཟླ་ཤིས་བསམ་གཏན་གྱིང་འདི་ཉིད་ནི། སྟོན་དུས་རྗེ་བཙུན་གླེ་ལོ་པ་ཆེན་པོས་སྐྱབ་གནས་སུ་མཛད་ཅིང་སྐྱབ་གཏུང་ཡང་ནང་ཁྱེན་དུ་བཅུགས་པ་
བཅས། ལུང་དོན་སྐྱབ་པ་བར་ཆད་མེད་པར་མཐར་ཐྱིན་པར་

@277A ༄། །བྱེད་པའི་གནས་བཟང་བྱེད་པར་ཅན་ཞིག་ཡིན་པ་ལྟག་ཅིང་། བར་སྐབས་ཞིག་ཏུ་སྤྱི་ལོ་ལ་མུ་སྟེགས་བྱེད་པའི་སྟོགས་དང་མཐུན་པའི་ཤོན་དཀར་གྱིས་འཛིན་བལྟལ་དུ་
ལུས་པ་ན། བཟུན་པའི་རྒྱལ་མཆན་འཛིན་པའི་དགེ་སྟོང་སྟོང་།

བ་པ་སྒྲོ་བཟང་ནོར་བུ་ཞེས་བགྲི་བ་གནས་འདིར་སྐོན་ནས་བོན་གྱི་རྟེན་འཇུགས་སོགས་གནས་འདི་བྱི་མས་སྐྱགས་པའི་ཉེས་སྐྱོན་རྣམས་བསལ་ཏེ། རྒྱལ་བའི་དམ་ཆོས་འཛིན་པའི་སྒྲིང་སྒྲོབས་

གྱིས་འབུམ་སྒྲིགས་མཛད་པའི་ཞབས་ཡོན་ཁོན་སྒྲིགས་གཅིག

དུ་སྒྲིལ་ནས་ལོག་འཛོད་མ་འདྲིས་པར་རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྱུར་རིན་པོ་ཆེ་གདན་ཉུ་བརྩམས་པ་ལ་ཉི་བ་ན། སྤང་བ་མཐའ་ཡས་དུར་སྒྲིག་གར་རོལ་པར་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་
ཆེན་པོ་ཇེ་བཙུན་སྒོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་དཔལ་བཟང་པོ་ལ་

བཀའ་འགྱུར་རིན་པོ་ཆེའི་འགྲོ་དོན་སྡེ་དང་དགོན་པ་གང་ལ་སྐྱབས་བབས་ཀྱི་བྱ་གསུང་དགོངས་བརྟག་ཉུ་བྱས་པར་དགོན་གནས་འདི་རང་དུ་གདན་ཉུ་བྱས་ན་བཟང་བའི་རྗེས་ཡོད་མངོན་མཁྱེན་
གྱིས་གཟིགས་པའི་བཀའ་ལུང་ཕྱིར་ཕེབས་བྱུང་བ་ན་དེ་དོན་ལྟར་

བརྩམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་གྱུར་ཏེ་ད་བར་དུ་འགྲོ་བའི་མཆོད་སྤྱོད་ཆེན་པོར་མངོན་སུམ་དུ་བཞུགས་པར་མཛད་པའི་བསོད་ནམས་དང་བཀའ་ངིན་ནི་བསམ་བཞེད་ལས་འདས་ཤིང་། གཞན་
ཡང་མཆོད་པའི་ཡོ་བྱད་ལ་སོགས་པ་ཆོས་མཐུན་གྱི་འཛོལ་ས་

མི་ཤོངས་པའི་སྒྲིབ་འཇགས་སོགས་ཀྱང་མཛད་པས། དགེ་སྤྱོད་དེ་ཉིད་ནི་གནས་གཞི་སྡེ་དང་བཅས་པ་འདི་ལ་ཡོན་འབྱོར་མཆོད་པའི་གནས་སུ་སྟོན་པ་འཁོར་བཅས་མངོན་སུམ་དུ་སྒྲུན་

དངས་ནས་བཀྲ་ཤིས་དང་དགེ་མཚན་གྱིས་བྱུང་པར་མཛད་པའི་བཀའ་

@278B རིན་དང་མཚུངས་པ་ཞིག་གོ །དེ་ལྟར་ཕན་བདེའི་ཙུ་བ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་གང་ལ་རག་ལས་པའི་དགེ་འདུན་འདུ་བའི་གཞི་ལེགས་པར་བྱུང་པ་ན་མི་རིང་བར་པར་ཆེན་

ཐམས་ཅད་མཐུན་གཟིགས་ཆེན་པོ་ཇི་བཙུན་སྟོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གསུང་ལས་སྐྱེས་པའི་བྱུགས་

སྤྲས་མཁས་བྱུང་གཉིས་ལྟན་གྱི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དཀའ་ཆེན་སྟོ་བཟང་རིགས་གྲོལ་དཔལ་བཟང་པོས་ཀྱང་གནས་འདིར་བྱོན་ཏེ་མགོན་པོ་ཤུག་ལ་སོགས་པར་ཡུན་རིང་བཞུགས་ནས་ཆེ་

གཙུག་སངས་རྒྱས་སྐྱབ་རྒྱས་ཀྱི་ཇི་འཇམ་དཔལ་སྟོང་པོའི་ལམ་

མཆོག་ཚང་ལ་མ་ནོར་བ་ལ་སྐྱབ་པ་སྟོང་པོར་མཛད་པ་སོགས་ལེགས་ཆོགས་ཏེན་འབྲེལ་གྱི་ཆེ་བས་གནས་འདིའི་ཉེ་འཁོར་དང་བཅས་པའི་སྐྱེ་འགྲོ་ནམས་ཀྱང་གང་ལ་སྟོས་འགེལ་གྱི་རེ་སའི་

སྐྱབས་གནས་མ་ནོར་བ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་འཁོར་དང་བཅས་པ་དང་།

རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་སྟོ་བཟང་བྲགས་པ་ཡབ་སྤྲས་བརྒྱུད་པ་དང་བཅས་པ་ལ་ཆོག་ཙམ་གྱིས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་རྩོན་ཆད་ཀྱིས་ཉེ་བར་བྱུར་ནས་བདེ་ལེགས་ཀྱི་གཞི་རྩ་མ་ཆད་པར་བྱུར་པས་

བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཤིང་། ལྷ་ཉིན་དང་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་མཆོད་རྗེས་

དང་གཏན་བཞགས་པའང་མཛད། དེ་ནས་བར་སྐྱབས་སུ་སྒྲིགས་མའི་རང་རྟགས་ཤྲགས་ཆེས་པས་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱང་བྱབ་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་འཛིན་པའི་རང་རྟགས་མ་བྱབ་པར་དགོན་
ནང་དུ་ཆང་དང་བུད་མེད་ཀྱི་འབྲེས་ལྷན་ཆེ་ཞིང་། ཐ་ན་ཉན་ཐོས་

དགེ་སྦྱོང་གི་ཆ་ལུགས་རྟགས་ཙམ་འཛིན་པ་ཡང་མ་བཟོད་པས་བྲིམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟེན་བཀྱར་དང་ཞབས་ཏོག་བྱེད་པ་ལྟ་ཞོག་ཆ་སྦོད་སྒྲ་ཆོགས་བྱེད་པ་སོགས་རང་གཞན་གཉིས་འཕྲང་གི་
ལས་ངན་གྱི་འབྲས་བུ་མཐོང་ཆོས་སུ་གྱུར་པ་ན། སྒྲར་

ཡང་སྤྲས་བཅས་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བྱགས་རྗེས་མ་བཟོད་པས་འགལ་སྦོང་མཐུན་སྒྲུབ་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་རྒྱན་མི་འཆད་པའི་མཐུ་ལས་བྲིམས་ལྷན་འདུས་པའི་ཆོགས་དང་བྱ་བ་ལས་ཀྱི་འཁོར་
ལོ་བཅས་ཡར་རྒྱས་སུ་གྱུར་ནས། མཐོང་ཐོས་དྲན་

@279A ༄། །རིག་གི་སྒྲི་འགྲོ་མཐའ་དག་སྒྲིན་གྲོལ་གྱི་ལམ་བཟང་ལ་འཁྲིད་པའི་སྐལ་བཟང་དགའ་སྟོན་བྱང་པར་ཅན་འདི་ལྟ་བུ་བྱུང་བ་ནི་དམ་པ་གོང་མའི་བྱིན་རྒྱབས་སྦྱིང་ལ་ཞུགས་

པས་གདམ་དོན་སྐྱབ་ལ་གཞིལ་བའི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་ད་

སྟེ་འུ་གནས་ཀྱི་སྒྲ་མ་སྒོ་གོས་ཆོས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་འཕེལ་བ་མཆོན་དོན་དང་མཐུན་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་ངོན་ཁོན་སྟེ། དེ་ཡང་སྒྲ་མ་འདི་ཉིད་དང་པོར་ཡུལ་ཕྱོགས་འདིར་སྐྱེས་ནས་མི་རིང་བར་
བྱིས་ནས་བྱིས་མེད་པར་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་རབ་རྒྱ་བྱུང་སྟེ་སེར་

སྤགས་བྲ་ཚང་དུ་ཞུགས་ནས་དགེ་འདུན་སྤྱིའི་བྱིས་ས་དང་མ་འགལ་བར་བསྐྱབ་པའི་གཞི་བཟུང་འདོན་ཆོས་ལ་སོགས་པ་སྟེ་སྟོན་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་ཡང་སྦྱངས་པས་སྒྲ་བྲ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་དང་
སྦྱན་ལམ་དུ་བསྟར་བར་མཛད། དེ་ནས་སྦྱངས་པའི་དགོས་དོན་སྟོང་པོར་

སྤྱིལ་འདོད་ཀྱི་སྒོ་པལ་པ་ཙམ་གྱིས་སྒྲ་མ་དང་གདམས་ངག་མང་པོ་བཙལ་བ་ན། སྟོན་གྱི་བཟང་པོའི་ལས་འབྲེལ་བྱུང་པར་ཅན་སད་པས། རྩས་གསུམ་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཙས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
མ་བྱེན་བཅི་རྩས་གསུམ་མཐའ་དག་གཅིག་དུ་བསྐྱས་པའི་ངོ་བོ་ཐུགས་

རྗེས་བསྟོན་དེ་ཐབས་མཁས་ཀྱི་མཛད་པས་བདག་ཅག་འདུལ་བ་ལ་མཆོག་དུ་བསྤགས་ནས་བྱོན་པ་གསུམ་ལྟན་དུ་སྤྲིག་གི་གར་གྱི་རྣམ་པར་རྩལ་པ་སྒོ་བཟང་ཐུབ་དབང་རྟོ་རྟེ་འཆང་དངོས་རྟེ་

བཅུན་སྒོ་བཟང་ནམ་གྲོལ་པ་དཔལ་བཟང་པོ་དང་མཇལ་བས་

དགའ་དད་ལྷག་པར་སྐྱེས་ནས་ཡང་ཡང་སྐྱེ་མདུན་དུ་བཅར་ནས་དམ་ཆོས་ཀྱི་བཀའ་ངོན་མང་དུ་ཉུས་ཤིང་། ལྷག་པར་དམ་ཆོས་འདོམས་པའི་སྐྱབས་གང་དུ་ཡང་། རྒྱལ་བའི་བཀའ་དགོངས་
འབྲེལ་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པ་གང་ཟག་གཅིག་གི་ཉམས་

ལེན་དུ་གོ་རིམས་སུ་བབས་པར་གདམས་པར་མཛད་པའི་བཀའ་གདམ་སྤྱིའི་རྩལ་དང་མཐུན་ཞིང་། བྱད་པར་ལུང་རིག་པ་ཞིབ་ཀྱིས་གསུང་རབ་ཀྱན་གྱི་དཀའ་གནད་ལྷག་མ་མ་ལུས་པར་
ཕིག་པར་མཛད་པའི་རྗེ་འཇམ་དཔལ་སྤྱིང་པོའི་བཀའ་སློལ་ལས་

@280B གཞན་དུ་མ་འབྲེགས་པར་སྟོན་པར་མཛད་ཅིང་། མདོར་ན་སྐྱེ་བོ་ཐ་མ་ལ་འཇིག་རྟེན་ལུགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཙམ་མཛད་ཀྱང་། རྩལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་པར་ལྷན་པའི་མདོ་ལས། བྱད་མིད་
བསྟན་དུ་ག་ལ་རུང་། རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་ག་ལ་དགའ། །དབུ་བ་སྤྱིང་པོ་ག་ལ་ཡོད། །ལོངས་སྟོད་རྟག

པ་ག་ལ་ཡོད། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་མི་རུང་བ་རགས་པའི་མཐའ་རྒྱ་ལེགས་པར་བཀག་པའི་གདམས་ངག་གནད་ལ་ཁེལ་ཞིང་སྤྱིང་རྗེའི་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱིས་སེམས་ལ་ཕན་ཐོགས་ཆེ་བས་

གང་ལ་བསྟན་ཅུས་སྟོབ་བྱ་ནམས་ཀྱང་བྱང་ན་རབ་སངས་རྒྱས་དང་མ་བྱང་བྱས་ཀྱང་ཐ་

མ་ངན་སོང་དུ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་ཤ་སྟག་དུ་ངེས་པའི་བདག་གི་སྒྲ་མའི་མཛད་པ་ནམས་ཐར་དེང་དུས་ཀྱི་སྟོན་པ་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱད་ཆོས། ལོག་པའི་ཤེས་རབ་
ཅན་སྤུས་ཀྱང་མི་མཐོང་བའི་དཀའ་གནད་འདི་ཁོང་དུ་རྒྱང་ནས་སྟོན་པ་དང་དམ་ཆོས་

ལྟར་བཅོས་པ་གཞན་ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་མཚན་ལྡན་གྱི་སྒྲ་མ་འདི་མཉེས་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཉིན་མཚན་ཀྱན་དུ་བསམ་སྟོར་ཐམས་ཅད་གཅིག་དུ་སྒྲིལ་ཅུས་ཀྱི་ལམ་གྱི་རྩ་བའི་གནད་ལ་འབད་
པ་དུ་མས་བརྩོན་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ན། སྒྲ་མ་མཉེས་པའི་རང་རྟགས་མ་ཉོར་བ་ངོ་བསྟུང་

མི་དགོས་པའི་སྟོན་གྱི་མཚང་ཐོག་ལ་གློལ་བའི་བཀའ་སྟོབ་ཀྱང་མང་པོ་མཛད་ཅིང་། ལྷག་པར་མ་འོངས་འབྱུང་འབྱུར་གཟིགས་ནས་ད་ནི་བྱ་དོར་རི་ཁྲོད་འདིར་སྟོད་ལ་ད་ལམ་སྒྲང་དོར་བྱེ་
ནས་འབད་ཅུས་ཀྱི་ནང་གི་ཉེར་ལེན་དང་། ཕྱིའི་རྒྱན་དག་བའི་བཤེས་གཉིན་གྱི་མགོན་དང་བཅས་པའི་

རྟེན་བཟང་ཡུད་ཙམ་འདི་ལ་རང་འདོད་ལ་གཞན་ཕན་རྒྱུ་ཆད་ཀྱི་མིང་བཏགས་པའི་འདུ་ལོངས་ཟང་ཟིང་མང་པོ་མ་བྱེད་པར་ལམ་གོང་མ་ནམས་འཆོལ་བའི་བསམ་པ་དང་མ་བྲལ་བར།

ཕྱལ་དུ་ལག་ཐོག་གལ་ཆེ་བ་སྐྱུར་དུ་ཤི་ནས་སྐྱེ་ཉེས་པ་ངན་སོང་གི་སྐྱུག་བསྐལ་དང་།

དགོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་ཏྱག་དུ་བསྐྱོམ་ལ་སྐྱབས་འགོ་དང་ལས་འབྲས་དག་སྦྱོང་གི་མཐིལ་དུ་བགྱིས་ཅིས་བཀའ་སྐུལ་བྱུང་བ་ནི། རང་ཡུལ་ཡིན་ཀྱང་སྒྲ་མ་དང་བུལ་ནས་འགོ་མ་ཐོད་ཅིང་།

སྐྱུག་པར་འཆི་བ་དང་སྐྱུག་བསྐལ་ཡུད་ཙམ་སྒྲོམ་སྒྲོ་བྱས་ཀྱང་མ་འཇིགས་པར་^{@281A} ༣༣། །འདུག་ཉུས་པས། སྒྲ་མའི་གསུང་ལ་ནན་ཏན་མ་བྱས་ན་སྐྱུ་དང་མ་བུལ་ཡང་ལུས་ཀྱི་ཤིག་
ལྟར་ཕན་ཐོགས་མེད། སྐྱེ་འཆི་བསམས་ཀྱང་མི་འཇིགས་པ་ནི་བསམ་ལུགས་སྒྲ་མ་ལ་མི་རེ་བའི་ད་ལྟའི་ཆོད་སྒྲོམ་ལྟར་སྐྱེ་འཆི་བླན་ཙམ་

དང་། སྐྱེ་འཆི་ལ་ཕར་བལྟ་ཚུར་བལྟའི་ཉམས་དང་། ཅུང་དག་པས་ཀྱང་ད་ལྟའི་བདེ་བདེ་འཇམ་འཇམ་གྱིས་རྒྱགས་པའི་སེམས་འདི་མ་འགྱུར་པར་སྐྱུག་བསྐལ་དེ་རྣམས་སྦྱོང་ཉིས་བྱས་པས་
ལན་པ་རེད། སྐྱུག་བསྐལ་དེ་རྣམས་ཐོག་དུ་བབས་དུས་སྐྱད་ཅིག་ལ་ད་ལྟའི་

རང་སེམས་སྐྱང་བ་འཁོར་བཅས་འདི་འགྱུར་ནས། གནས་ལུས་ལོངས་སྦྱོང་བགྱི་བ་ཉེ་འཁོར་སེམས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་དགྲར་ལངས་ཏེ། སྐྱུག་བསྐལ་དེ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་སོང་ནས་
ཡུན་རིང་པོར་རྒྱན་མ་ཆད་པར་སྦྱོང་དགོས་པས། དེ་འདྲ་འཇིག་རྟེན་དུ་སྤྱིད་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་

འཇིགས་ན་རང་གིས་སྒྱར་དུ་ངེས་པར་སྟོང་དགོས་པ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འཇིགས་བསམ་གསུངས་ནས་སྟོང་འདོན་གྱི་གདམ་ངག་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའང་སྒྲུལ་ཞིང་། དེ་ནས་སྒྲོས་བཅད་གྱིས་
གནས་འདིར་ཡོང་ནས་བསམ་སྟོན་གང་ལ་ཡང་བླ་མའི་གདམས་ངག་དེ་དང་གོ་བརྟུན་ནས་ནན་

ཏན་གྱིས་འབད་པ་མ་གཏོགས་ཉིད་བཀྱར་བྲགས་འདོད་གྱིས་གོང་དུ་རྒྱ་ཞིང་མངོན་ཤེས་རྒྱ་འཕྲུལ་གྱིས་མཐུ་རྟུས་ཅན་དུ་སྟོན་པ་སོགས་དེར་དུས་གྱི་རང་ལ་གཅིས་སྒྲུས་ཙམ་ཡང་མི་ཤེས་པའི་
ཚོབ་པོ་རྣམས་གྱིས་རྗེས་འབྲང་མ་བྱས་པར་དགོན་གནས་རང་དུ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་རྩ་གས་

ཟིན་པར་བྱས་ཏེ་ཡུན་བསྐྱངས་ནས་བསྟོན་ཅིང་། རྒྱུན་གཙོང་རྒྱང་ནད་ཚབ་ཆེན་གྱིས་ཟིན་པས་ཤུས་ལ་མི་ཉེན་ཐབ་མེད་བྱུང་དུས་ཀྱང་སྤྱིར་ཁ་བས་བབང་པོ་ལ་སྟེད་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་།
ལྷག་པར་ཡུལ་སྟོགས་གྱི་སྐྱབས་གྱིས་དམིགས་ཤུ་འབྱུང་ཉེན་ཆེ་བ་དང་། སོ་ཐར་

ནས་ནད་པ་ལ་དམིགས་ཤུ་ཡང་གནང་བའི་སྐྱབས་ཡོད་ཀྱང་སྤྱིར་རྗེའི་བསམ་པས་དམིགས་ཤུ་སྟོག་བསྟོས་བྱས་ནས་འཛོམས་ཤིང་། རང་ལ་དམིགས་ནས་བསད་པར་མཐོང་ཐོས་དོགས་
གསུམ་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་གསུམ་དག་པའི་ཤུ་གཞན་གྱི་ལྷག་རོལ་ཙམ་གྱིས་ཆོག

@282B ཤེས་པར་བྱས་པས། བཀའ་གདམ་གྱི་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་ནས། ཕུད་ལ་རེ་ཆེན་ལྷག་ཙམ་མི་རྟེན། ལྷག་ལ་ཆོག་ཤེས་ན་ཕུད་ལ་དབང་ཆེ་གསུང་པ་ལྟར། དགོན་གནས་འདིའི་དགོ་
འདུན་རྣམས་དང་། སྤེའི་དཔོན་འབངས་ཆང་མས་རིམ་གྱིས་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་བྱད་ཆོས་

མཐོང་ནས་ཟས་ཉོར་གྱི་ཕུད་ཀྱིས་མཆོད་ཅིང་། དད་གུས་ཀྱིས་མདུན་དུ་འཁོར་ཞིང་དངོས་འབུལ་སྒྲ་ཆོགས་བྱེད་པ་བཅས་རང་གིས་སྒྲ་མ་ལ་ཇི་ལྟར་བགྱིས་པའི་ལས་ཀྱི་རྒྱ་མཐུན་མཐོང་ཆོས་
སུ་སྒྲིན་པ་བྱུང་ཡང་། དེ་དག་ལ་ཡིད་མ་ཕྱོགས་པས་རང་རྩུགས་མ་ཞིག་པར་བྱས་ནས་དངོས་

འབུལ་རྣམས་མ་སྒྲངས་ཤིང་། ཕན་ཆོགས་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱང་འཕུལ་དུ་སྒྲ་མའི་ཕྱོགས་སུ་ཕུལ་ཡང་འདི་ཕྱོགས་ཀྱི་སེར་རྒྱ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱབས་གནས་སུ་འཛིན་པ་བཀག་པས་མ་བྱུང་ཅིང་།
དད་རྒྱས་ལ་འོངས་སྟོན་པ་སོགས་ལ་འཇིགས་ནས། རྒྱབས་གཅིག་སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེར་

སྟོན་གནས་སྒྲ་མའི་ཉི་འདབ་སམ། དེ་མིན་རྒྱང་རག་སོགས་གཞན་ཞིག་ལ་སྟོས་ཆོག་པ་ཞུས་པ་ན། གནས་འདི་ཁར་བསམ་སྟོན་མ་ཉམས་པར་བསྐྱད་ནས་དགོ་འདུན་རྣམས་ལ་ཆོས་མཐུན་
གྱིས་ཕན་བཏགས་ན་རང་གཞན་གཉིས་ཆར་མཐའ་བཟང་ཞེས་གཞན་དོན་གྱི་རྒྱབས་ཀྱང་།

ཅུང་ཟད་དབྱེ་བའི་བཀའ་སློབ་བསྒྲོག་མེད་སྐྱལ་བ་ན། དེ་ནས་བཟུང་རང་འདོད་མ་འདྲིས་པའི་སྤིང་སྟོབས་བསྐྱེད་ནས་ཉེ་འཁོར་དང་། འདུན་རྒྱལ་ལ་དགེ་སྤྲིན་གླང་དོར་གྱི་ལས་འབྲས་སྤྱི་
དང་། བྱད་པར་དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་བབས་པའི་ལས་གཅིག་ཤུ་བསྟན་པའི་རྩ་བ་སོ་སོར་ཐར་པ་

ལས་བརྩམས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་འབེལ་གཏམ་ཡང་ཡང་ཁྱས་ནས། དགེ་འདུན་རྒྱལ་ཀྱང་ཐུགས་རྒྱུད་ཆོས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་བག་ཐེབས་པར་བྱས་ཤིང་། ལྷག་པར་བཤད་པའི་རྗེས་འཇུག་ལག་ལེན་དུ་
བསྐྱེད་ནས་སྒོམ་པ་ལ་རྩ་ལྱུང་གི་སྒྲིན་བྱུང་བ་དང་། ཆང་འཐུང་བ་ལ་སོགས་པ་བག་མེད་

ཀྱི་སྒྲིད་པ་ཕྱིར་བསྒྲོག་མི་བྱེད་པ་རྒྱལ་པོ་བཟུང་དུ་མ་ལུས་པར་དགེ་འདུན་གྱི་སྒྲོད་ནས་གནས་དབྱུང་བྱས་ནས་རང་གཞན་ལ་ཕན་བཏགས། གཞན་ཡང་དགོན་ནང་དུ་ཤལ་རྒྱུན་སྒྲ་ཆོགས་ལ་
ཁག་བཏགས་ནས་ཆང་དང་བྱད་མེད་ཀྱི་འགྲིམ་འགྲུལ་ཡང་ཡང་བྱེད་པ་དང་། ཏུས་ན་ཆོད་

@283A ༄༄༅། །ལ་ཁག་བཏགས་ནས་སྤྱི་བོ་མང་པའི་འདུ་ལོངས་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་དང་། སྤྱིན་བདག་སྣེ་ལེན་གྱི་ཆེད་དུ་དགོན་པའི་ཉེ་འདབས་སུ་སྒོག་གཅོད་འཇོམས་མེད་བྱེད་པ་སོགས་
སྤྲིན་དང་སྤྲིན་པའི་རྒྱུན་འགྲུར་གྱི་སྒྲོད་མ་དུ་བཀག་ནས། རབ་བྱུང་རྒྱལ་ཀྱི་

རྟགས་ཆ་ལུགས་དང་འགྲོ་འདུག་སྟོད་ལམ་སོགས་བྱིམ་པ་དང་མི་འདྲ་བའི་བྱད་ཆོས་རྟགས་པ་སོགས་རྩལ་མཐུན་གྱི་སྒོ་ལེགས་པར་བྱེ་ནས་དང་ལྷན་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་སར་འགྲོ་ངེས་སུ་
བྱས་ཤིང་། དེ་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་ལྷ་རྟེན་དང་བཙས་པ་ཞིག་གསོས་དང་། དགོ་

འདུན་ནམས་ལ་ཡང་སྤྲན་སྒྲའི་མདོ་ཆོག་ཡིད་བཞིན་དབང་རྒྱལ་གསར་འཛུགས་ཐོག་ལོ་ལྟར་སྤྲན་སྒྲའི་སྤྱབ་མཆོད་བདུན་ཕྱག་གཅིག་གི་བསྟེན་བཀྱར་ཐེབ་ཅུ་སྟོར་འཇགས་གནང་སྟེན་བྱས་
ཤིང་ཐུགས་དམ་ཆོས་སྟོད་ཀྱི་རིགས་ཀྱང་མང་པོ་གསར་འཛུགས་དང་། རྟོན་

ཡོད་ཀྱི་འདོན་ཆོས་ནམས་ཀྱང་བསམ་ལུགས་དང་འདོན་ལུགས་རྩན་ཆད་ཀྱི་སྒོ་ནས་རང་གཞན་གྱི་རྟེན་སེལ་རིམ་གྲོ་ཙམ་དུ་མ་སོང་བར་འདི་ཕྱིའི་བདེ་ལེགས་ཀྱི་རྩ་བར་འགྲོ་ངེས་སུ་བྱས།
སྒྲའི་ཕྱོགས་ལ་ཡང་རྟོན་ནས་བོན་ལུགས་དར་ཆེས་པ་དང་འཇིག་རྟེན་མི་

སྤྱ་ནམས་བསོད་ནམས་ཀྱི་བསགས་རྒྱབ་དམན་པས་སྦྱིས་བྱ་དམ་པ་དང་ཕྱད་དཀའ་ཞིང་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཕན་གཞོད་རྒྱ་འབྲས་ལ་སྒོངས་ཆབ་ཆེ་བས་བྱིས་པ་བསམ་མིད་ལྟར་འདོད་པ་ལ་
གང་བབས་འཕྲལ་དུ་ལག་ལེན་དུ་བཏབ་ནས་ཆོ་འདིར་ཡང་རང་གཞན་གྱི་སྟོག་

ལ་ཐུག་པའི་ལས་ཚབ་པོ་ཆེ་རྒྱན་མི་འཆད་པར་གསོག་པ་ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་པོ་ཤོད་པོར་རྩི་ཞིང་། ན་འཆི་རྒྱད་པའི་མྱ་ངན་གྱི་རྒྱན་དྲག་པོ་བྱང་བ་དང་བྱང་དུ་དོག་པ་ན་ཡང་། ཚངས་པ་དང་
བྱང་འཇུག་སོགས་གཟུགས་དང་འདོད་ལྷ་ཙམ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱལ་བཙན་

ཀླུ་སོགས་ཡི་དྲགས་གདུག་རྩུབ་ཅན་མང་པོ་ལ་མིང་སྒྲ་ཆོགས་བཏགས་ནས་སྒྱུན་འབྲེན་མཆོད་བསྟོད་ཀྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ན། དེ་དག་རྩུར་ཁ་སྤྱོད་པ་ཙམ་གྱིས་པ་མ་དགའ་མཐོང་
བཟའ་མི་ནང་མི་མཐུན་པ་སོགས་བཀྲ་མི་ཤིས་པ་མང་པོ་འབྱུང་ཡང་། ད་

@284B དུང་གཞན་ཞིག་གིས་ལན་པར་མཐོང་བ་སོགས་སྒྲུང་དོར་གོ་ལོག་ཤ་སྟག་ལ་སྟོད་པ་རྒྱན་འབྲམས་སུ་ལུས་པས་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཕུང་གི་ཉིས་སྟོན་རགས་པ་ནམས་ཀྱང་ཐབས་མཁས་
ཀྱིས་བཀག་ནས། སྐབས་གནས་མཐར་ཐུག་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་སྐབས་འོག་ཏུ་རྩེད་ངེས་ཀྱི་དགོ་

བཅུའི་ལམ་ལ་བཀོད་པའི་སྟོན་ས་འདི་སྤྱོད་ཀྱིས་ཀྱི་སེར་སྐྱ་ཆང་མ་ལ་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་པའི་ཕན་བཏགས་རྒྱ་མི་རྒྱུད་བར་བྱས་ཤིང་། དེ་ནས་སྒྲ་མ་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཀྱི་ཐུགས་
རྩེའི་བྱིན་རྒྱལ་སྟོང་ལ་ཞུགས་ནས་ཕན་པ་ལ་ཕན་པར་ངོ་ཤེས་ཏེ། དེའི་ཡང་རྩ་བ་སྒྲ་

མ་འདི་རང་དུ་མཐོང་ནས་དགོ་འདུན་དཔོན་འབངས་དང་བཅས་པས་ཁ་ཙམ་མིན་པའི་དད་གུས་ཆེར་བསྐྱེད་ནས་དགོན་གནས་འདི་རང་དུ་ཡུན་བསྐྱེད་ནས་བཞུགས་དགོས་ཚུལ་སྒྲ་མ་རང་
ལ་ནན་གྱིས་ཁྱུས་ཤིང་། བདག་ཅག་ཀུན་ཚང་དཔོན་སློབ་གཉིས་ལ་ཡང་དེ་ལྟགས་གྱི་བཀའ་

སློབ་མཛད་དགོས་ཚུལ་བྱུང་བ་ན། ཕྱན་གཉིས་ཀྱང་སྤྲིགས་དུས་སྒྲ་སློབ་གྱི་འབྲེལ་བ་བཟང་པོ་འདི་འདྲ་སྤྲིན་དུ་ཡོད་པ་སྒྲ་མ་ནས་དགའ་དད་ལྷག་པར་འཕེལ་ཞིང་སྒྲ་མ་རང་ལ་ཡང་དེ་ལྟགས་
གྱི་ངག་བཀོད་དང་། དགོ་འདུན་རྣམས་དང་བཅས་པར་ཡང་བྱེད་ཅག་ལ་དགོ་

འདུན་གྱི་ལས་སྲུ་བྱ་བའི་རིམ་པ་གཅིག་ཙམ་ཡང་མ་ཆང་ན་དགོ་འདུན་ཚོགས་པ་རྟེན་པའི་དགོས་དོན་གང་ཡང་མི་འབྱུང་བས་ངེས་པར་གསོ་སྦྱང་གི་ལས་ཆ་ལག་ཆང་བ་ཞིག་མི་རིང་བར་
ཚོགས་དགོས་ཞེས་ཁྱུས་པ་ན་ཆང་མས་བསམ་སྦྱོར་དག་པས་ཞལ་བཞེས་

མཛད་ཅིང་། བསྐྱར་པའི་བྱ་བ་དེ་ཡང་ཡུན་རིང་བའི་སྤྱིར་དུ་དགོ་འདུན་རང་གི་སྤྱི་རྒྱས་གང་འབྱོར་གྱི་རྒྱ་བྱས། ཕྱན་གཉིས་ནས་ཀྱང་འབད་པ་དང་སྒྲུངས་གྱིས་སྐྱོན་སྦྱར་ཏེ་གསོ་སྦྱང་གི་རྟེན་དུ་
བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་མཉམ་མེད་ཤྲ་བའི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོའི་སྐྱེ་བཞུགས་མི་རྒྱུང་

བ་གསར་བསྐྱེད་དང་། དགེ་འདུན་བསྐྱེད་བའི་གཞི་བཅས་ཕུལ་ཞིང་། སྤར་ཡང་གསུང་མཆོག་དོན་གཅོད་པའི་སྤར་བྱང་ཆ་ཚང་ཡང་ཡུལ་ནས་ལས་དོན་མི་རྒྱུད་བར་བྱས་ཤིང་། གསོ་སྦྱང་ཡང་
མིང་ཙམ་མིན་པར་རྒྱལ་བའི་བསྐྱེད་པ་ལ་རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་སྤར་ཡང་བྱོན་པ་དང་།

@285A ༄། །སྒོ་ཀུན་ནས་མཚུངས་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་ཕུག་ལེན་ལྟར་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ཟིན་བྲིས་སུ་བཏབ་པའི་གཞི་གསུམ་ཆོ་
ག་ནང་ལྟར་ལ་བསྟེན་ལྟར་ཀྱི་དྲི་མས་མ་སྒྲགས་པར་གཙང་མར་ཚུགས་

ཤིང་། གཞན་ཡང་། སྤམ་སྦྱར། སྒྲ་གོས། ལྷུང་བཟེད། གདིང་བ་ལ་སོགས་པ་དགེ་སྦྱོང་སོ་སོ་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་ཡོ་བྱད་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་དང་དངོས་གཞི་བྱིན་རྒྱ་བས་དང་བཅས་པ་དང་། རབ་
བྱང་རྣམས་ལ་ནམ་དུ་ཡང་མི་འབྲལ་བའི་ནང་ཉེན་སྟོན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་སྦྱ་དང་།

མཐུལ་ལ་སོགས་པ་ཆོག་གས་གསོག་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཡོ་བྱད་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱང་ལྷུང་དང་མི་འགལ་བའི་མཚན་ལྡན་གྱི་ཕུག་སྟོལ་ལྟར་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་བྱུར་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
བསྐྱེད་པ་སྦྱོན་མེད་ལ་བཀོད་པའི་བཀའ་དྲིན་འདི་འདྲ་བ་ནི་གང་ཟག་སོ་སོའི་འདི་ཕྱིའི་

དོན་རེ་རེ་བ་ཙམ་འབྱུང་པའི་བཀའ་བྱིན་ཕྱོགས་རེ་བ་མ་ཡིན་པར་སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་བཏགས་ནས་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་བདེ་དུ་བཅུག་པའི་བཀའ་བྱིན་སྒྲ་ན་
མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་པའི་མཆོག་ནི་

ང་ལ་ཕན་མཆོག་ཡིན། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་གཞོད་པའི་མཆོག་ནི་ང་ལ་གཞོད་མཆོག་ཡིན། །ང་དང་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་བདེ་སྤྱད་མཚུངས་ལས་ན། །ང་ཡི་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱུ་འདི་
སེམས་ཅན་དོན་དུ་སྤྱུ་བ་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སེམས་ཅན་ལ་གང་ཕན་

པ་ནི་སངས་རྒྱས་ལ་ཕན་ཞིང་། སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པའི་ཐབས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལས་གཞན་མེད་པས་ན་བསྟན་པ་འདི་ལ་ཕན་གཞོད་གང་བྱས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་གཞོད་བྱས་པར་མཁྱེན་པར་མཛོད་ཅིག །དེ་ལྟར་

དགོན་གནས་འདིའི་འཕེལ་འགྲིབ་བྱུང་རྒྱལ་བྱིས་པའི་དགོས་དོན་ཡང་། ཕྱིའི་གནས་གཞི་ལོངས་སྤྱོད་དང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ནང་གི་བདེ་བ་དང་བཅས་པའི་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱང་བསྟན་པ་ཁོ་ནའི་
འཕེལ་འགྲིབ་ལ་ལྟོས་ཤིང་། བསྟན་པ་དེ་ཡང་རྒྱལ་བཞིན་དུ་འཛིན་པའི་སྤྱིས་

@286B བྱ་ཆེན་པོ་རི་ཡོད་མེད་ལ་རག་ལས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དང་། ལྷག་པར་དེ་དག་གི་བཀའ་ངིན་བྲན་ནས་ཕྱིན་ཆད་བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཀའ་ངིན་བསལ་པ་ཁོ་ནའི་
ཕྱིར་ཡིན་ལགས། དེ་ཡང་དངོས་པོ་འབྱུལ་བ་དང་བསྟོད་པ་བྱེད་པ་ཙམ་གྱིས་མ་ཡིན་པར་བཀའ་

སྒྲུབ་པ་ཁོ་ན་ལ་ནན་ཏན་དུ་བྱས་ནས་ངིན་ལན་བསལ་དགོས་ཏེ། སྦྱོར་རབས་ལས། ཕན་པའི་ལན་དུ་མཆོད་པ་བྱ་བ་ནི། བསྟོལ་བའི་ཆོག་བཞིན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་།
དཔེར་ན་བྱེད་ཅག་བྱ་དོར་བ་རྣམས་ཀྱི་མི་ཆོ་གཅིག་གི་མགོ་མཇུག་ལ་ཡང་ཆོ་

སྟོད་བྱིས་པ་ལ་པར་བསྟོད་ནས་སྟོང་ཡང་རྩུར་སྦྲད་ནས་མི་སྟར་བ་ལ། ཆེ་སྦྲད་ད་ལྟའི་དུས་སུ་པར་བཀག་ཀྱང་རྩུར་རེ་ནས་མི་ཐོབ་ཐོབ་བྱེད་པ་ནི། བསམ་སྟོད་བྱེད་པར་ཅན་དུ་བྱས་པའི་མཐུ་
དང་། དེ་ཡང་སྒྲ་མ་འདིའི་བཀའ་ངིན་ཁོ་ན་ལས་བྱུང་བ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་འདི་

དག་ཚུན་ཆད་གྱིས་ངེས་པ་བྲངས་ནས་རང་ཅག་ཀྱང་སྒྲ་མའི་གདམས་ངག་ལ་འབད་པས་སྦྱོས་བྱ་དམ་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་དང་། དེའི་ཐབས་གཅིག་ཕུ་འདི་ཕྱིའི་ལེགས་ཆོགས་ཀྱི་རྩ་བ་ལམ་
སྟོན་སྦྱོས་བྱ་དམ་པ་ཡལ་བར་མི་འདོར་བ་ལ་འབད་པ་གལ་ཆེའོ།། །།

ཧྲིམ་པ་དེ་ལ་སྤྲིམས་སྤྱབ་ཅའ་བའི་རིམ་པ་ལ། སྤྲིམས་དངོས་དང་། ཞང་བྱང་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསར་འཛུགས་གི་རིམ་པ་དང་། ལྷགས་ནས་སྤྲིགས་ཉམས་སྤྱལེན་པའི་རིམ་
པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ་ལས། ཇི་ལྟར་རབ་ཏུ་བྱུང་།

ནས་ཆོས་སྤྱོད་པ། ཇི་ལྟར་ཟས་དང་སྒྲོམ་དང་ཆོས་གོས་དང་། མེ་ཏོག་དང་ནི་སྒོས་དང་བྱུག་པ་ཡིས། མི་མཆོག་རྒྱལ་ལ་རིམ་གྲོ་བྱས་མ་ཡིན། སྤྱད་ག་བྱང་རྒྱབ་ཏུ་ཡང་འདོད་མོས་
ཤིང་། སེམས་ཅན་དོན་དུ་འདུས་བྱས་ཡོངས་སྤྱོད་ནས། དགོན་པར་བལྟས་ནས་

གོམ་པ་བདུན་བོར་ན། དེ་བས་འདིར་ནི་བསོད་ནམས་བྱད་པར་འཕགས། ཅིས་པ་དང་། སྤྱད་ག་ནགས་སྤོད་མདོན་པར་དགའ་བ་ཡི། དགོ་སྤོང་དེས་ན་བདེ་བ་ཤིན་ཏུ་སྤོང་། ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། སྤྱིའི་མཆོད་རྗེས་མ་ཆང་བ་མེད་པས་མཆོད་པ་བྱས་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱིས་སངས་

@287A ༄༄༅། རྒྱས་ལ་རིམ་གྲོ་བྱས་པར་མི་འགྱུར་གྱི། དེ་བས་བྱང་རྒྱབ་ལ་མོས་ཤིང་གཞན་དོན་དུ་འདུས་བྱས་གྱིས་ཡོངས་སྤྱོད་ནས་གྲོང་ལས་རྒྱང་གྲགས་ཙམ་གྱིས་འཕགས་པའི་
དགོན་པ་དང་། དེ་བས་ཀྱང་ཐག་རིང་བའི་འབྲོག་དགོས་པའི་ཕྱོགས་སྤྱད་གོམ་པ་བདུན་

བོར་བ་བསོད་ནམས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་ཤིང་། དགོན་གནས་ཀྱི་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་སྤྱོད་ཀྱང་མི་སྤྱོད་བའི་འདུ་འཛིན་དཔེ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདེ་བའི་རོ་མཆོག་སྤྱོད་བར་བཀའ་སྤྱིལ་
བ་ལྟར། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་མི་བྱུང་བ་ཀུན་གྱིས་ཕན་ཡོན་འདི་དག་བདེན་པར་བཟུང་།

ནས་རང་གཞན་སྤྱོད་ཡང་བསམ་སྤྱོད་དེ་ལྟ་བུས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་དགོན་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་ནས་གནས་པ་ལ་ཡིད་བསྐྱེད་བར་བྱའོ། །དེ་ཡང་གསར་ཉུགས་སྐབས་སེ་སེའི་ཏེན་བྱང་རྣམས་
གྱིས། ཐོག་མར་བྱིས་པ་གོས་དཀར་ཅན་ཡིན་ན་མ་མཐའ་ཡང་ལོ་བདུན་མ་ལོན་

པ་དང་། ཕ་མ་བསད་པ་སོགས་མཆོམས་མེད་བྱས་པ་དང་། ཡིད་དང་ངག་ལ་སྦྱོན་ཆེན་པོ་ཆགས་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་གསུམ་དང་། སྒོ་གསུམ་དགེ་བ་ལ་བསྐྱེད་ཡང་སྤྱོད་མི་བཟོད་པའི་གཙོད་ནད་ཅན་
དང་། ཉེ་ལོང་འོན་པ་སོགས་མི་མཛོས་པའི་རིགས་དང་། ཡུལ་དང་བྱིས་དུ་

ཇག་རྒྱན་དུ་བྱགས་པ་དང་། རྟེན་པ་འཛོལ་སྤྱོད་བཅས་ཀྱི་ཆེད་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་འདོད་པ་སོགས་དང་། རབ་བྱུང་གི་ཉུགས་ཅན་ལ་ཡང་། ཕམ་པ་བྱུང་བ་དང་། དགོན་གཞན་ནས་གནས་དབྱུང་
ཆོད་ལྡན་བྱས་ནས་ཕུད་པའི་རིགས་དང་། དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་དང་། ཕན་ཚུན་དཀྱུག་

ཅིང་མི་འོས་པའི་བྱ་བ་མང་པོས་གཞན་དུ་སྒྲོན་མ་ཐུབ་པའི་རིགས་དང་། ས་སྡིང་བཀའ་འབྲུག་གི་བྱ་བ་ཅུན་ལ་ཡང་རབ་བྱུང་དང་སྔོན་པ་རྣམས་མཁན་པོ་དང་ཆོ་ག་ཚད་ལྡན་བྱུངས་མ་ནས་
བླངས་པ་ཡིན་མིན་སོགས་ཁོ་རང་དང་གཞན་དག་ལ་དངོས་དང་བརྒྱད་པས་བྱིན་ཏོག

ལེགས་པར་བྱས་ནས། གོང་གསལ་གྱི་བར་ཆད་ཅན་གྱི་རིགས་རྣམས་ཡིན་ངེས་དང་དོགས་གཞི་ཆེ་བའི་རིགས་ཀྱང་དགོན་གནས་འདིར་འཇུག་པ་ལྟ་ཞོག །སོ་སོ་ནས་རྟེན་འཁོར་ཙམ་ཡང་
བྱས་མི་ཆོག་ཅིང་། བར་ཆད་རགས་པ་དེ་རྣམས་བྲལ་ངེས་སུ་འདུག་ན་རང་ལ་འབྲེལ། །

@288B ཆེ་ཆུང་དང་དངོས་ཆས་ཡོད་མེད་སོགས་ལ་མི་བཟོ་བར་དགོན་གནས་འདིར་འཇུག་པའི་ཁས་ལེན་དང་བྱུང་ལེན་མ་འགྱུངས་པར་གང་དྲག་བྱེད་ཅིང་། ཁོ་རང་སྟོས་པར་བཅས་པ་ལ་
ཡང་གསར་ཞུགས་གྱི་ཡོ་བྱད་བསྐྱིགས་དགོས་དང་། ལྷག་པར་ཞུགས་ནས་ཆོས་བཞིན་བྱ་བའི་རིམ་

པ་རྣམས་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱ་དང་འབྲེལ་བར་བརྟེན། དེ་ནས་ཁག་ཐེག་རང་གིས་གནས་གྱི་སྒྲ་མའི་སྐྱ་མདུན་དུ་ཕྱིན་ཏེ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆེ་བས་མཇུག་དང་དཀར་གཙང་ཕུལ་ནས་གསར་ཞུགས་དེའི་
ཡིན་ཚུལ་རྣམས་བྱང་པོར་བརྟེན་ནས་རི་བློད་འདིར་ཞུགས་ཆོག་པ་ཞུ་ཞིང་། བླ་མ་ནས་

ཀྱང་ཕྱིན་ཆད་མི་རིགས་པའི་ཁྱད་དོལ་མི་ཡོང་བའི་འགན་བསྐྱར་ནས་དུས་སྐབས་འཚམས་པར་བཅུག་ཆོག་པའི་གནད་བ་སྟོན། དེ་ནས་དགོ་འདུན་སྤྱི་ལ་ཁྱེ་བའི་ཕྱིར་ཁ་བཏགས་དང་བཅས་
དབུ་མཛད་དང་སྤྱི་པ་གཉིས་ལ་ཁག་ཐེག་རང་ནས་ངོས་ཤུད་ཀྱིས་གསར་ཁྱགས་བྱས་

ཆོག་པ་དང་ཁྱགས་སྒྲིའི་སྒྲིན་གསན་ཡང་འབྱལ་ཞིང་། རབ་བྱུང་གི་རྟགས་ཆ་ལྷགས་གྲུ་ཆས་ཆ་ཚད་དང་ཆབ་རིལ་སྟུག་སྟོག་ །ཆོས་གོས། གདིང་བ་བཅས་བཟང་ངན་གྱི་མཐའ་དང་བུལ་བ་
ངེས་པར་བསྟུགས། །ལྷུང་བཟེད། རྩ་ཆ་གས། མཐུལ་སོགས་ཀྱང་མ་འགྱངས་པར་གང་

འབྱོར་བ། གསར་པ་དེ་བཞིན་སྟོན་ནས་རབ་བྱུང་ཕྱོགས་ཀྱི་རྩལ་བྲིམས་དང་སྟོམ་པ་མ་གྲངས་པ་ཡིན་ན། གནས་ཀྱི་བླ་མར་སྒྲིན་གསན་ཕུལ་ནས་མ་འགྱངས་པར་ཁྱེ་ཞིང་། དེ་ནས་ཁྱགས་སྒྲི་
ཡང་མ་མཐའ་དགོ་འདུན་ནམས་ཀྱི་ལྷགས་ལ་སྟོན་ངེས་ཀྱི་འཚོ་བ་བཟང་པོའི་བསྟེན་

བཀྱར་མང་ང་ཆོགས་ཐེམས་རེའི་ཐོག་སྐབས་རྟེན་ལྷ་རྩལ་ངི་བུལ་དང་། སྤྱི་འཛོག་ཏུ་དཔུལ་སྤང་རེའི་ཚོད་ཀྱི་འབྱལ་འོས་ཀྱི་དངོས་པོ་གང་ལྟོགས་བཅས། རང་གི་ཆོགས་གསོག་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་
བསྟུགས་སྟོ་མི་རྩགས་པའི་སྤྲད་དུ་སྤྲ་ཆོས་སུ་མ་སོང་བར་ཕུལ་ནས། སྐབས་ལ་གྲོས་

འགོལ་གྱི་རེ་སྟོས་ལེགས་པར་བྱེད། དབུ་མཛད་ནས་ཀྱང་གསར་ཞུགས་དེའི་མིང་ནས་སྟོས་ཏེ་དགོ་འདུན་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་དཔལ་ལ་རྟག་དུ་ལོངས་སྟོང་པ་དོན་ཆེན་
དུ་འགྱུར་བའི་སྐབས་འཇུག་ཀྱང་ནན་ཏན་ཞུ། རབ་བྱུང་དང་སྟོམ་པ་མཁན་སྟོབ་གཞན་ལས་

@289A ལྟོ། །ཞུས་པའི་དགོ་ཚུལ་སྟོང་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཀྱང་། འདུལ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཆེན་མོ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར། གནས་གྱི་སྒྲ་མ་ལ་གནས་བཅའ་བའི་ཆོག་བྱས་ནས། སྟོག་གཅིད་
པ་ལྟ་བུ་མི་འོས་པར་ངས་པ་རྣམས་དང་། གྲྭ་མ་རང་གི་བྱུགས་ལ་མངའ་

བཞིན་པའི་རང་གི་རྒྱན་པའི་དགོ་སྟོར་དང་ཟག་པ་འདོར་བ་སོགས་ཞུ་མི་དགོས་ཤིང་། དེ་མིན་བྱ་བར་འོས་མི་འོས་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་རྣམས་དང་། བྱ་བར་འོས་པའི་ཆོས་ལྷན་གྱི་རིགས་ཀྱང་
དམིགས་གསལ་གང་བྱུང་ཐམས་ཅད་གནས་གྱི་སྒྲ་མ་ལ་ཞུས་ནས་བཀའ་བཞིན་དུ་འདོར་

ལེན་བྱེད་པ་འདི་ནི། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་རང་ཉིད་གྱིས། སྐལ་ལྷན་ཐར་པར་བཟོད་པའི་ཉམས་ལེན་གྱི་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་བཀའ་སྐུལ་པ་ཞིག་ལགས་ན། སྟོན་པ་ཆད་མར་འདོད་པའི་སྐྱེས་བུ་
མཁས་སྐུན་ཀུན་གྱི་འདི་ལ་གལ་ཆུང་དུ་མ་མཛད་པར་འབད་དགོས་སོ།། །།

ཕྱི་གཉིས་པ་ཞུགས་ནས་སྒྲིགས་ཉམས་སྲུ་ལེན་པའི་རིམ་པ་ནི། དགོ་སྒྲོང་ལ་རབ་དུ་གཅིས་པའི་མདོ་ལས། དགོ་སྒྲོང་རང་གི་ངོ་བོ་སྒྲུངས་མ་ཐ་

ཙ་བ་བཞི་སོགས་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་པ། །ཆེད་དུ་བྱ་བ་རྣམ་དག་ཚུལ་བྲིམས་ཡིན། །ཞེས་དང་། སོ་སོ་ཐར་པ་ལས་ཀྱང་། བཅོམ་

ལྷན་འདས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགོ་འདུན་ནི། རོན་ཉུང་བ། བྱ་བ་ཉུང་བ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་ཅག་དགོ་སྒྲོང་དུ་བྱས་པ་དང་། བྱེད་པར་ངེས་པའི་དགོ་འདུན་དུ་གྱུར་ནས་དོན་དུ་གཉིར་བྱ་
ཐར་པ་དང་། དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་དང་། བྱེད་པར་སྐྱབས་སྲུ་བབས་པ་རྣམ་

དག་ཚུལ་བྲིམས་ལས་གཞན་མེད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ལགས་ཤིང་། དེ་ཡང་གོང་དུ་བཤད་པའི་སྒྲུ་མ་དང་དགོ་ཆུན་དགོ་འདུན་དང་བཅས་པའི་ཕྱིའི་གོགས་དང་། བདག་ལེགས་སྲུ་འདོད་
པའི་བསམ་པ་དང་། དེའི་ཐབས་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་པའི་སྒྲོར་བ་ཡུན་སུམ་ཆོགས་

པའི་སྒྲོན་ས། ཐོག་མར་སྒྲོམ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རགས་རིམ་ནས་ངོ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་གལ་ཆེ་བས་ན། ཙ་བ་བཞིའི་དང་པོ་མི་ཆངས་སྒྲོད་ཀྱི་ཕམ་པ་ནི། རང་གཞན་འགྲོ་བ་སུའི་ཡང་། ཁ་
དང་བཤད་ལམ་མོ་མཆན་ཏེ་མ་སྒྲོ་གསུམ་པོ་གང་གི་ནང་དུ། རང་གི་སྐྱེས་པའི་

@290B དབང་པོ་ལས་རུང་བཅུག་པའི་རིག་པའི་བདེ་བ་ལུས་ཤེས་གིས་སྒྲིང་ཞིང་ཡིད་ཤེས་གིས་དང་དུ་སྒྲངས་པ་དེའོ། །གཉིས་པ་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་པམ་པ་ནི། མི་གཞན་གྱིས་འདི་ནི་ངའི་འོ་
སྒྲུལ་དུ་སྒྲོས་བཟུང་བའི་རྣམས་སྐར་ལྗེ་རི་བའི་དངོས་པོ་རང་གིས་བརྟུས་པ་དང་། གཞན་རྒྱར་བཅུག་

ནས་ཐོབ་སྒྲོ་སྒྱེས་པ་དེའོ། །གསུམ་པ་སྟོག་གཅོད་གྱི་པམ་པ་ནི། མིའི་མངལ་དུ་ཆགས་པ་ཡན་ཆད་གྱི་མིའི་འགོ་བ་གང་ཡང་གསོད་འདོད་གིས་སྒྲུར་བས་རང་གི་སྒྲ་རོལ་དུ་ཤི་བ་དེའོ། །བཞི་
པ་བརྟུན་སྒྲུའི་པམ་པ་ནི། རང་གིས་མ་ཐོབ་པའི་མངོན་ཤེས་སོགས་གོང་མའི་ཡོན་ཏན་

ཐོབ་པར་སྒྲས་པས། མི་གཞན་གྱིས་བདེན་པར་གོ་བ་དེའོ། །བཞི་པོ་འདི་ལས་གཅིག་བྱས་ན་ཡང་བྱས་མ་ཐག་དུ་དག་ཚུལ་སྒྲོང་གི་སྒྲོམ་པ་སྒྲར་ཡོད་ཅུ་བ་ནས་ཉམས་པས་བྱིན་ཆད་སྒྲང་དུ་
མེད་པར་འགྱུར་བས་ཅུ་བའི་ལྷུང་བ་ཞེས་བྲ། དེས་ན་དག་ཚུལ་གྱི་སྒྲོམ་པ་སྒྲངས་མ་ཐག་

ནས་བཟུང་མ་ཤིའི་བར་དུ་བསམ་སྒྲུར་གཞན་ཐམས་ཅད་བཞག་ནས། ཅུ་བ་འདི་བཞི་པོ་གང་གིས་ཀྱང་མ་གོས་པ་ལ་འབད་པ་གཅིག་དུ་སྒྲིལ་བར་བྱ་ཞིང་། གལ་སྲིད་བསོད་ནམས་ཤིན་ཏུ་
དམན་པའི་སྟོབས་གིས་པམ་པ་བྱུང་ན། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མའི་ངན་སོང་སྒྲོང་ཕྱིར་རང་གིས་འགྲོད་

སེམས་དྲག་པོས་མི་འཆབ་པར་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྒྲ་མ་དགོ་འདུན་ལ་ཁྱེས་ནས་དགོ་སྒྲོང་གི་སྒྲོད་དུ་མི་སྒྲོད་པར་འགྲོ་བར་བྱ། དེ་ལྟར་མི་བྱེད་པའི་བདུད་ཀྱི་སྒྲིང་ཁམས་ཅན་བྱང་ན། སྒྲ་མ་དགོ་
འདུན་ནས་སྒྲིང་རྗེ་གོ་ལོག་གིས་མི་སྒྲོང་བར་འཇམ་རྩལ་གང་འོས་ཀྱིས་སྦྱར་དུ་གནས་དབྱུང་བྱ་

ཞིང་། ཁག་ཐེག་སོགས་དགོ་འདུན་གྱི་སྒྲོད་ནས་དེའི་རྒྱབ་བྱེད་པ་བྱུང་ན། དེ་ལ་ཡང་མ་མཐའ་མང་ཇ་གཅིག་དང་དཀར་མ་སྒྲན་དར་ཐོག་བརྒྱ་ཕྱག་བཅས་ཀྱི་ཆད་པ་ངེས་པར་གཏོང་། གཞན་
ཡང་འབྱུང་ཉི་བ་སྒྲ་བ་འབྱིན་པ་དང་། ཆགས་སེམས་ཀྱིས་བྱད་མེད་ལ་རེག་པ་དང་།

འབྲིག་ཚིག་སྒྲ་བ་དང་། བྱད་མེད་ཀྱིས་རང་ལ་དེ་འདྲ་བྱེད་པ་ལ་སྒྲོན་དུ་མི་བཟླ་བ་དང་། ཐོ་མོ་མཐུན་འཇུག་བྱེད་པ་དང་། དགོ་སྒྲོང་སྒྲོན་མེད་ལ་པམ་པས་སྦྱར་འདེབས་བྱེད་པ་དང་། དགོ་
འདུན་མི་མཐུན་པ་ལ་ཁ་ཕྱོགས་ཞེ་ཕྱོགས་བྱེད་པ་དང་། བག་མེད་ཀྱི་སྒྲོད་པས་བྲིམ་^{@291A} ལྟ། །པ་མ་དང་པར་བྱེད་པ་དང་། མཁན་པོ་དགོ་འདུན་གྱིས་ཆོས་བཞིན་དུ་ཆར་བཅད་རྗེས་
འཛིན་གནང་བ་ལ་བཀའ་སློབ་མི་བདེ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་གོས་རྣམ་གསུམ་སོགས་བྱིན་རྒྱབས་མེད་པར་འཆང་བ་དང་། བྱིན་རྒྱབས་ཅན་ཞག་ཏུ་འབྲལ་

བར་བྱེད་པ་སོགས་དང་། བྱད་མེད་ལ་གོས་སྒྲིང་འབྱར་འཇུག་པ་དང་། མི་དགོས་བཞིན་དུ་བྲིམ་པ་ལས་གོས་མང་པོ་སྒྲོང་བ་སོགས་དང་། གདིང་བ་གསར་པ་བྱེད་ཆོ་སྒྲིང་པ་བྱིན་རྒྱབས་ཅན་
ནས་རྒྱང་སྒྲ་གང་མ་སྦྱར་བ་དང་། རིང་གིས་བལ་སྦྱར་རྒྱང་གྲགས་ལྷག་འབྲེལ་བ་

སོགས་དང་། གྲིན་རྒྱབས་མ་བྱས་པར་གསེར་དངུལ་སོགས་རིན་པོ་ཆེ་ལ་དགོས་མེད་དུ་རིག་པ་དང་། གཞན་རིག་ཏུ་འཇུག་པ་དང་། བུན་བསྐྱེད་ཉོ་ཆོང་མང་པོ་བྱེད་པ་སོགས་དང་། དགོ་སྒྲོང་གཞན་ལ་གོས་སོགས་གྲིན་པ་འཕྲོག་པ་སོགས་དང་། དགོ་འདུན་དང་གང་ཟག

གཞན་ལ་བསྐྱོས་པའི་རྒྱས་རང་ལ་ཁ་བསྐྱར་བ་དང་། བཟའ་བཏུང་གྲིན་ལེན་བྱས་པ་དུས་སྟུ་མ་བཞིག་པར་འཛོག་པ་དང་། བརྒྱན་ཆོག་སྤྲོ་བ་དང་། དགོས་མེད་དུ་དགོ་སྒྲོང་གཞན་ལ་སྤྱོན་བཅོད་པ་དང་། ཕན་ཚུན་མི་མཐུན་པར་དཀྲུག་པ་སོགས་དང་། ཉེ་དུ་མིན་པའི་བྱད་

མེད་ལ་བྲིམས་གྲོགས་མེད་པར་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། བྲིམ་པ་སོགས་ལ་དགོ་སྒྲོང་གཞན་གྱི་སྤྱོན་སྤྲོགས་པ་སོགས་དང་། བཅས་མཆམས་ལ་བྱད་གསེད་བྱེད་པ་དང་། དུས་རུང་མ་བྱས་པར་རྟོད་ཐག་དང་། སྤྱིན་བསྐྱེད་སོགས་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ས་བོན་བཅོམ་པ་སོགས་

དང་། ཕྱི་དོ་ཁ་ཟས་ཟ་བ་སོགས་དང་། གྲིན་ལེན་མ་བྱས་པ་ཟ་བ་སོགས་དང་། རྩ་ཆགས་མ་བྱས་པར་སྒྲོག་ཆགས་ཡོད་པའི་རྩ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་དང་། པོ་མོ་ཉལ་གཤོམ་བྱེད་སར་འདུག་འགྲོང་བྱེད་པ་སོགས་དང་། དམར་སེར་སོགས་གྲིས་ཁ་མ་བསྐྱར་བའི་གོས་དཀར་

གྲོན་པ་སོགས་དང་། བསམ་བཞིན་དུ་དུད་འགྲོ་ཆེ་རྒྱུ་གང་ཡིན་གསོད་པ་སོགས་དང་། བྲིམས་གྲོགས་མེད་པར་གཉིན་མིན་པའི་བྱད་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་ཉལ་བ་སོགས་དང་། དེ་དང་ལྷན་
ཅིག་རྒྱུང་གྲགས་འདས་ནས་འགྲོ་བ་དང་། རྒྱན་མ་སོགས་དང་བསྐྱབས་ནས་

@292B འགྲོ་བ་སོགས་དང་། ཆང་འཕུང་ཞིང་གཞན་ལ་སྤྱད་པ་སོགས་དང་། གཟན་ཤམ་སོགས་རྒྱུ་པོར་མ་བགོས་པ་སོགས་དང་། ཡར་ཕྱིངས་པ་དང་། མར་འཛོལ་བ་དང་། ལྷག་པར་
བྲིམ་དུ་འགྲོ་འདུག་གི་ཆོ་སྒོ་གསུམ་ལེགས་པར་མ་བསྐྱམས་པ་དང་། ཅ་ཅོ་ཆེར་སྒྲོགས་

པ་སོགས་དང་། མིག་འདོམ་གང་ཅམ་དུ་མི་བལྟ་བ་དང་། རས་གོས་སོགས་ཀྱིས་མགོ་གཡོགས་པ་དང་། སྤྱད་གོས་རྩིས་པ་སོགས་དང་། ལག་གཉིས་གཉའ་ལྷག་དུ་བསྐྱོལ་བ་དང་། འགྲོ་
བའི་ཆོ་མཆོངས་པ་སོགས་དང་། མགོ་བོ་བསྐྱར་བ་དང་། ལུས་གཙུ་བ་དང་།

ལག་པ་དབྱག་པ་དང་། ཕན་ཚུན་དཔུང་བ་སྤྱད་པ་དང་། ལག་སྒྲིལ་བྱེད་པ་དང་། འདུག་པའི་ཆོ་བྲིམ་པས་དེར་བཞུགས་ཅིས་མ་ལབ་པའི་སྐྱན་ལ་འདུག་པ་སོགས་དང་། རྒྱུང་པ་དང་། ལྷ་
དང་། རྒྱུང་མགོ་བཅས་གཅིག་སྟེང་དུ་གཅིག་བསྐྱོལ་བ་སོགས་དང་། རྒྱུང་པ་

སེ་སེར་བརྒྱངས་པ་དང་། འདོམས་སྒྲུང་བར་འདུག་པ་དང་། ཟས་ལེན་པའི་ཆོ་ལེགས་པར་མ་གླངས་པ་སོགས་དང་། གོ་རིམས་སྒྲུ་མ་གླངས་པ་དང་། སེམས་མ་ཡེངས་པར་མ་གླངས་པ་
དང་། ཟས་མ་འོང་གོང་ནས་སྒྲུང་བཟེད་བཟེད་པ་སོགས་དང་། ཟས་ཁམ་ཏ་ཅང་

ཆེས་པ་དང་། རྒྱུང་བ་སོགས་དང་། ཟས་ཁ་རྩར་མ་འོངས་པར་ཁ་གདངས་པ་དང་། ཁ་ཟས་ཀྱིས་བཀའ་སྟེ་གཏམ་སྒྲུབ་དང་། ཅུག་ཅུག་སོགས་སྒྲུབ་ཅས་དང་། རྩེ་ཕྱིར་ཕྱུང་སྟེ་དུད་འགོ་ལྟར་
ཟ་བ་དང་། འབྲས་སོགས་འབྲུ་རེ་རེ་ནས་ཟ་བ་དང་། ཁ་ཟས་ལ་འཕྱ་

སྟོད་བྱེད་པ་དང་། ཁ་ནང་གི་ཟས་གཡས་གཡོན་སྟོབ་དང་། ཞིམ་འདོགས་ཀྱི་རྒྱ་ཏོག་པ་དང་། ཁམ་འཕྲོ་བཅད་ནས་ཟ་བ་དང་། བལྲག་པ་དང་། འབྲོག་པ་དང་། སྒྲུག་པ་དང་། བསྐྱོམ་པ་
དང་། ཟས་ལ་མཆོད་རྟེན་གྱི་གཟུགས་བྱས་པ་གཞོམ་ནས་ཟ་བ་དང་།

གཞན་གྱི་ལྟུང་བཟེད་ལ་འཕྱ་བ་དང་། ལག་པ་ཟས་ཀྱིས་གོས་པས་རྒྱ་སྟོད་ལ་རེག་པ་དང་། འབགས་རྒྱ་དགོ་སྟོང་ལ་འཐོར་བ་དང་། གང་བྱུང་ལ་ཕོ་བ་དང་། ལྟུང་བཟེད་ནང་དུ་ཟས་ལྟག་
འཛོག་པ་དང་། ལྟུང་བཟེད་གཞི་མེད་དང་། གད་གཡང་དང་། དཀའ་གཟར་འཛོག་

@293A ༄། །པ་དང་། དེ་དག་ཏུ་བཟུ་བ་དང་། ལང་ནས་བཟུ་བ་དང་། ལྷུང་བཟེད་གྲིས་འབབ་ཆུའི་རྒྱན་ལས་སྒྲོག་སྟེ་བཅུ་བ་དང་། ཉན་པ་པོ་འདུག་པ་ལ་རང་ཉིད་གྲིས་འབྲེང་སྟེ་ཆོས་
འཆད་པ་སོགས་དང་། མི་ན་བར་འབྲེང་སྟེ་བཤད་གཅི་འདོར་བ་དང་། མི་ན་བར་ཆུ་

ནང་དང་། ལྷ་སྒྲོན་གྱི་སྟེང་དུ་བཤད་གཅི་དང་། མཆིལ་མ་དང་། སྒྲུབས་དང་། སྒྲུགས་པ་སོགས་འདོར་བ་དང་། གཞན་གྱིས་གཞོད་པ་བྱུང་ན་མ་གཏོགས་པར་ཤིང་ལ་འདོམ་གང་ཙམ་ལས་
མཐོ་བར་འཛོགས་པ་བཅས། འདིར་དངོས་སུ་སྟོས་པ་དང་། སོགས་ཁོང་དུ་ལུས་པ་

གཞན་རྣམས་ཀྱང་ངོ་འཕྲོད་ངེས་སུ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་ངེས་པར་བསྐྱུང་དགོས་ཏེ། མ་བསྐྱུངས་པར་བག་མིད་དུ་ལུས་ན། ཉིས་བྱས་རྒྱང་དུ་གཅིག་ཀྱང་ཉིན་རེ་བཞིན་ཡང་ཡང་བསགས་པས་
ཆེན་པོར་འགྱུར་ཞིང་། ཆོ་འདིར་ཡང་བསོད་ནམས་ཉམས་ནས་བཤགས་བསྒྲུམས་

བྱེད་པ་སོགས་མི་དྲན་པས་ཕམ་པ་སོགས་ཀྱང་བྱུང་སྟེ། ཆོ་འདུག་གང་དུ་ཕྱིན་ཡང་མི་ཤེས་པའི་མཐའ་ཆད་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ནས་ཡང་བ་ངན་སོང་མ་སྤངས་པར་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་པར་འགྱུར་
བས། དག་སྟོང་ཆོ་འདི་བསམས་པ་རྣམས་གྲིས་ཀྱང་རྩལ་འདི་ལ་གཟབས་པར་

མཛོད་ཅིག །ད་ལྟ་ནས་ཕྱི་མ་པན་ཆད་གྱི་བདེ་བ་སྐྱབ་ཅིས་ཡོད་ན་ནི་དེ་བས་ཀྱང་ལྟོང་བ་དེ་དག་ཆེ་ཆུང་གིས་ཕྱི་མར་ནུམ་སྒྲིན་དང་། མྱོང་ཆ་ཆེ་ཆུང་དང་ཡུན་རིང་ཐུང་མ་གཏོགས་སྒྲིག་ལྟར་
ཆུང་དུ་གཅིག་གིས་ནུམ་སྒྲིན་ངན་སོང་དང་། མྱོང་བ་རྒྱ་མཐུན་ནི། ལས་

གཞན་གྱིས་མངོན་མཐོ་ཐོབ་ཀྱང་ནད་མང་ཆེ་ཐུང་སོགས་མི་འདོད་པའི་མྱོང་ཆ་མང་ལ་ཤྲགས་དྲག་པོ་བསྒྲོག་དུ་མེད་པར་མྱོང་དགོས་པ་དང་། བྱེད་པ་རྒྱ་མཐུན། རང་གིས་རང་ཉིད་འདི་ཕྱིར་
སྐྱབ་དུ་འཇུག་པའི་ལས་ལ་དགའ་ཞིང་སྒྲིན་པར་འགྱུར། བདག་འབྲས་སྟོད་

ཡུལ་ཚུན་ཆད་སྟོར་མི་འབབས་པར་འགྱུར་ཞིང་། ལྷག་པར་རང་གཞན་ཉྱག་དུ་བདེ་བར་བྱེད་པའི་ལམ་དང་བསྐྱལ་པ་མང་པོར་མི་འཕྲད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་དམིགས་འབྱུང་། ཁ་བས་བ་
ལེགས་པ་དང་། གོམ་པ་འདོར་ཡག་པ་ཙམ་གྱི་དགོ་བ་ཆུང་དུས་ཀྱང་། འདི་

@294B དང་ཕྱི་མར་གོང་དུ་བཤད་པ་ལས་སྟོག་པའི་པན་ཡོན་ནུམས་དང་། ལྷག་པར་བྲལ་འབྲས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡང་འབྱུང་བས་ན། བདེ་བ་འདོད་ཅིང་སྐྱབ་བསྐྱལ་མི་
འདོད་པ་ནུམས་གྱིས་དགོ་སྒྲིག་ལ་སྦྱང་དོར་བྱེད་པ་ལས་ཐབས་གཞན་མེད་དོ། །དེས་ན་དགོན་པའི་

གནས་བརྟན་བགེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་པན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་བསམས་པའི་རང་སྟོབས་ཀྱིས། སྤྱིག་ལུང་དེ་དག་ལ་འཛུམས་པའི་ངོ་ཚ་དང་། བཅུན་གསར་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲ་མ་དག་འདུན་
དག་གྲན་དང་བཅས་པ་ལ་འཇིགས་ནས་འཛུམས་པའི་བྲིལ་ཡོད་དང་། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་བག

ཚོན་ཆེན་པོས་བསྐྱིམ་ནས་ད་ལྟ་གང་བསམས་གང་བྱེད་སྒྲུམ་དུ་རྟོག་པའི་ཤེས་བཞིན་བསྟན་ནས། སྤྱིག་ལུང་གང་འབྱུང་ཉེ་བ་ན་དེ་མ་ཐག་བྲན་པས་བབྱང་ནས་སྟོང་བ་གལ་ཆེའོ། །དེ་དག་གི་
ནང་ནས་ཀྱང་ཐོག་མར་ཆང་ནི་བག་མེད་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པས་རྩའི་ཟིལ་པ་ཙམ་ཡང་

སྟོག་ལ་ཐུག་ཀྱང་འབྱུང་བ་ལྟ་ཞོག། །ཆོས་འདི་པའི་དག་བསྟེན་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཀྱང་གཞན་ལ་སྤྱད་དུ་ཡང་མི་རུང་སྟེ། ཇི་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཤྲ་གྲན་བར་གྱུར་པ་དག་ལ། དེ་ཉིད་མ་གནང་
བ་འདི་ལྟར། དག་སྟོང་དག་ང་ལ་སྟོན་པ་ཟེར་བ་བྱེད་ཅག་གིས། ཆང་ཐ་ན་རྩ་མཆོག་གིས་

ཀྱང་མི་སྤྱད་མི་བཏུང་ངོ། །ཞེས་དང་། མདོ་རྩ་བ་ལས་ཀྱང་། ནད་པས་ནི་ཆང་རྩ་མཆོག་གིས་ཀྱང་མི་བཏུང་ངོ། །དག་བསྟེན་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ཀྱང་མི་སྤྱད་ངོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལག་
ལེན་ལ་ངེས་པར་འདེབས་དགོས་ཤིང་། ཆོགས་འཁོར་སོགས་གསང་སྤྲགས་ཀྱི་དམ་རྒྱས་བསྟེན་

པའི་སྐབས་སུ་ཡང་། བདུད་ཅི་རིལ་བྱ་དངོས་སམ་དེ་བཏབ་པའི་དམ་ཇུས་ལ་ལོངས་སྤྱད་པས་ཅ་ལྟར་བཅུ་གསུམ་པ་ཁེགས་ཅུས་གྱི། དམ་ཇུས་ལ་ཁག་བཏགས་ནས་ཆང་ངེས་པར་འབྱུང་
དགོས་ན་གཤད་གཅི་དང་བྱི་ཤ་སོགས་ཀྱང་ངེས་པར་ཟ་དགོས་སོ། །དེས་ན་རྒྱུད་རྩོམ་ཅི་

མོ་ལས། ཡུང་ཁྲོལ་ཀུན་གྱི་ཅ་བ་ཡི། །ཆང་ནི་རྣམ་པར་སྤང་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཏུས་འཁོར་སོགས་ནས་ཀྱང་། ཆང་ལ་དགག་པ་དམིགས་ཕྱག་པ་མཛད་འདུག་པས། གསང་
སྤགས་ལ་ཁག་བཏགས་ནས་རང་གཞན་ཡུང་ཁྲོལ་ཀུན་གྱི་ཅ་བ་ལ་སྦྱར་བའི་ད་ལྟའི་སྤགས་

@295A ༄༄༅། །འཆང་རྣམས་ཀྱི་རྩིས་སུ་མ་འབྲངས་ཤིག །གཞན་ཡང་རང་ལ་སྤྱབས་ཞུ་བ་ལྟར། ལས་ཀྱིས་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་ཆེ་ཆུང་གང་ཡང་། རང་གིས་དངོས་སུ་གསོད་པ་དང་
བྱུང་མེད་པར། གཞན་ལ་གསོད་དུ་འཇུག་པ་དང་། གསོད་སར་

ཆོང་བ་སོགས་གཏན་ནས་མི་རིགས་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱལ་བ་ལྟར་བཤད་ཅི་དགོས། རང་ཅག་གི་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལ་ཡང་ཐ་ན་ལུས་ཀྱི་སྤྱད་པ་སྤྱི་བ་
ཚུན་ཆད་ཀྱིས་ཀྱང་ཕན་བཏགས་བཏགས་པའི་དྲིན་ལན་དུ་སློག་མགོ་ཙམ་ཡང་།

མི་འདོན་པ་འདི་ལས་ཡི་ཐུག་པ་དང་ཐབས་སྒྲུག་པ་ཅི་ཡོད། དེས་ན་དགོན་མཆོག་གི་མཆོད་པ་དང་། རང་གི་འཚོ་བ་སོགས་གང་གི་ཕྱིར་དུ་ཡང་འདི་འདྲ་བྱས་མི་ཆོག་སྟེ། མཆོད་པ་འབྲུལ་བ་
ནི་དགོན་མཆོག་མཉེས་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། འདི་འདྲ་དགོན་མཆོག་རང་ལ་གྱི་བཅུག

པ་ལས་ཀྱང་མི་མཉེས་ཤིང་། སྒྲིག་སྒྲུག་མང་པོས་བསག་བསགས་པའི་ཉོར་རྒྱས་ཀྱིས། རང་གི་ཁ་ཟས་ཤལ་ཅམ་ཡང་ཉོ་མི་རྒྱས་ན་གཞན་ཅི་བྱེད། དེ་ལྟར་བསམས་ནས་དགོ་སྒྲུབ་གཞན་མ་བྱུང་
ཡང་། སེམས་ཅན་རྣམས་རང་ཅག་སྒྲུབས་གནས་ཉུ་སའི་ལག་ཏུ་རྩྭ་ད་པ་ལ།

བཤམ་རར་རྩྭ་ད་པ་ལས་ལྷག་ཅམ་གྱི་ངོ་སོ་ཡོད་པ་ཞིག་ཅི་ནས་མཛོད། གཞན་ཡང་དགོ་འདུན་ནང་པན་རྩྭ་ལ་དཀྱགས་ཤིང་བྱེད་པ་དང་། འཐབ་རྩོད་འབྲུག་སྒྲོང་བྱེད་པ་དང་། སྒྲི་བོ་སྒྲུ་ལ་
ཡང་མིང་ངན་འདོགས་པ་དང་། མིང་ངན་ནས་འབོད་པ་དང་། འཕྲ་སྒྲོད་སྒྲ་ཆོགས་

ཀྱི་སྒྲོ་ནས་གཞན་གྱི་ལད་མོ་བྱེད་པ་སོགས་དོན་རྒྱུ་ལ་སྒྲིག་ཆེ་བས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་བྱ་སྟེ། སྒོན་སངས་རྒྱས་འོད་སྤང་གི་བཟུན་པ་ལ་ཤེད་བྱ་སེར་སྒྲ་ཟེར་བ་རིགས་གནས་ལ་མཁས་པ་ཞིག་
བྱུང་བ་དེས་མའི་ངན་སྒྲུབ་ལ་ཉན་ནས། དགོ་སྒྲོང་རྣམས་ལ་བྱིའི་མགོ་ཅན་སོགས་

ངན་མིང་མང་པོ་བཏགས་པས། ཤི་མ་ཐག་རྒྱ་མཚོའི་ནང་དུ་ཕུ་སྟོན་ལྷས་བོང་ཤིན་དུ་ཆེ་བ་མགོ་བརྟན་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་པ་ཞིག་དུ་སྦྱིས་ནས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆེན་པོ་སྤྱོད་བཞིན་དུ། བདག་ཅག་གི་
སྟོན་པ་ཤྲུག་ཐུབ་པའི་བསྟན་པའི་དུས་སུ་ཡང་ཡོད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁ་

@296B ངག་ལས་ཀྱང་། རོན་བཞད་གད་ཙམ་ལ། ཁ་སྤྲིག་རི་བོ་གསོག་ཟེར་བ་ལྟར་རོ། །དེ་དག་ལ་སྒྲ་མ་དགོ་འདུན་ནས་ཀྱང་བཀོད་འདོམས་ལེགས་པར་མཇེད་དགོས་ཤིང་། བཀག་ཀྱང་
གཏན་ནས་མི་ཉན་པ་བྱུང་ན་ཁག་ཐེག་དང་བཅས་པ་ལ་མང་ཇའི་ཆད་ལས་དང་། ཁོ་རང་ལ་དགོ་འདུན་གྱི་

དབུས་སུ་བརྒྱ་ཕྱག་ལ་སོགས་པ་འཆལ་དུ་འཇུག། །དེ་ནས་ཀྱང་ད་དུང་སྤྲིག་ལྟའི་རིགས་མི་གཏོང་བ་འདུག་ན་གནས་དབྱུང་དྲག་པོ་བྱ་དགོས་སོ། །ད་ནི་གལ་ཆེ་བ། དུས་སྟབས་ཀྱིས་ཕན་
བདེའི་ཕ་བ་སོ་སོར་ཐར་པའི་བསྟན་པ་འདི་འཇོམས་པ་ལ་བསམ་བཞིན་དུ་བདུད་སྤྲིག་ཅན་དག་སྤྱོད་

གི་ཆ་བྱད་ཅན་དུ་ཡང་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་ལྟར། གཟུགས་བརྟན་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱིས་རྫོགས་ཆེན་དང་སྐྱབ་ཆེན་ལ་སོགས་པའི་མིང་ཆེན་པོ་བཟུང་ནས་འཕོ་རྒྱུང་གཅོད་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་
སྟོན་འདོགས་ཀྱིས། དགོ་སྤྱོད་གི་ཆ་ལྷགས་རྣམས་ཉམས་པར་བྱེད་པ་དང་། འདོད་ཆགས་

ལམ་འབྱེར་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིབ་འདོགས་ཀྱིས། དགོ་སྒྲོང་གི་བསམ་པ་རྣམས་ཉམས་པར་བྱེད་པ་སོགས། མདོར་ན་སངས་རྒྱ་བ་ལ་རྩལ་བྱིས་ལ་སོགས་པའི་དགོ་རྩ་རྣམས་མི་དགོས་
ཤིང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་དགོས་ངེས་སུ་བྱེད་པའི་

བདུད་ཀྱི་སྒྲིབ་སྒྲོབས་ཅན་རྗེས་འབྲངས་དང་བཅས་པ་མང་ཞིང་། དེ་དག་ནི་བསྐྱུ་བྱིང་ཀྱང་མཁས་པས་ལོ་མང་པོར་དཀའ་སྤྱད་ཀྱིས་གཅིག་པུར་སྒྲན་བཙུགས་ནས་སྒྲོད་པ་དང་། དེ་ནས་མི་
མང་གི་ཁྲོད་དུ་རལ་པ་དང་སེན་མོའི་བརྟལ་ལྷགས་འཛིན་པ་སོགས་བྱེད་ཅིང་། ལྷག་པར་

རྒྱལ་འབངས་ཡུལ་འཁོར་དང་བཅས་པ་དབང་དུ་བསྐྱུ་འདོད་ཀྱི་འདོད་ཆེན་དྲག་པོས། ཐོག་མར་འདོད་རྒྱུད་ཆོག་ཤེས་ལྟར་བཅོས་ནས། རང་གི་ནོར་རྩལ་རྣམས་གཞན་ལ་སྤྲོར་ཞིང་། བྲིམ་པ་
ཕོ་མོ་རྣམས་ལ་བྲུང་དོར་མི་དགོས་པའི་སྤྲོ་ཆོས་མང་པོ་བསྐྱན་ནས། ལས་

འབྲས་སྤྱི་དང་བྱུང་པར་དགོན་མཆོག་གི་རྩ་བ་དགོ་འདུན་ལ་མཆོག་ཏུ་དད་པ་ལས་ཉམས་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ནས་གང་ཟག་སོ་སོ་ཉམས་པར་བྱས་པས་ཀྱང་ཡིད་མ་ཆོམ་པར། བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཀྱིས། བསྐྱན་རྩ་དགོ་སྒྲོང་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཞེས་བཀའ་སྤྱལ་པ་ལྟར་མཐོང་ནས་

@297A ཨྲ། །བསྟན་པ་རྩ་བ་ནས་ཉམས་འདོད་ཀྱིས་གཙུག་ལག་ཁང་ལྷ་ཏིན་དགོ་འདུན་དང་བཅས་པ་ལ་ཡང་ཞིག་གསེས་དང་བསྟན་བཀུར་རྒྱ་མི་རྩུང་བ་ལྟར་བྱས་ནས། གསེ་སྟོང་ལ་
སོགས་པའི་དགོ་འདུན་སྟེའི་ལས་སུ་བྱ་བའི་རིམ་པ་དང་།

སྟེ་སྟོད་ལ་སྦྱངས་ཤིང་བསྟབ་པ་ལ་གཅིས་སྟས་སུ་བྱེད་པ་སོགས། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་འཛིན་པའི་དགོ་སྟོང་སོ་སེའི་བསྟབ་པ་རྣམས་བྱད་དུ་བསད་ནས་
ཉམས་པར་བྱེད་པ་ལ་ཐབས་མཁས་ཤིང་མཐུ་ཆེ་བ་མང་པོ་འབྱུང་ཡང་།

དེ་དག་ལ་ཟས་དང་གཏམ་ཙམ་གྱི་འབྲེལ་བ་འདོགས་པའི་གནས་ཀྱང་མ་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་སྟིགས་དུས་དབང་བཅན་པས་དེ་ལྟར་མ་བྱུང་ཀྱང་། སྟིན་བདག་དྲག་པ་གཅིག་གི་ཆོད་གྱི་སྟེ་
ལེན་བྱས་ནས་རང་བབས་སུ་འཛོག་པ་མ་གཏོགས། བསྟུ་བྱིད་ཀྱིས་བསྟུས་ནས་དེ་

དག་ལ་ཡིད་གཏིང་ནས་སྟོགས་པའི་སྦྱབས་ཁུ་བ་དང་། ཆོས་འབྲེལ་བྱེད་པ་སོགས་ལྷ་ཞོག །ཕྱག་དབང་ཁུ་བ་ཙམ་ཡང་རྣམ་པ་ཀུན་དུ་བྱས་མི་ཆོག་ཅིང་། དེ་ལྟར་ཤེས་བཞིན་དུ་དགོ་འདུན་
བྱད་དུ་བསད་ནས་བྱེད་པ་བྱུང་ན་འཕྲལ་དུ་གནས་དབྱུང་བྱ་ཞིང་། དེ་འབྲའི་དགོ་འདུན་

ལ་མི་གྲུས་པའི་བྱིས་པ་ལ་ཡང་། ན་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉམ་ཐག་པའི་ཀ་མེད་བྱང་ན་མ་གཏོགས། ལོངས་སྟོང་རྩུང་རྩུང་ལ་བལྟས་ནས་རྒྱན་པར་གྱི་འབྲེལ་ཆེན་པོ་མི་བྱའོ། །འདི་ནི་སྒྲིང་རྒྱུ་
རང་གཞན་གྱི་ཕན་བདེའི་གཞི་རྩ་བསྐྱུང་བ་ཡིན་གྱི། ཆགས་སྤང་གིས་སྟོགས་

རིས་དང་གཞན་ལ་ཕྲག་དོག་སོགས་བགྱིས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འགོ་ལ་ཉེ་རིང་མེད་པའི་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་རང་ཉིད་གྱི་བཀའ་ལས་ཀྱང་། ལས་འབྲས་བདེན་པར་བལྟ་བའི་ལྟ་བ་ལས་
ཉམས་པ་ནི། སྤྲིག་པའི་རྩ་བར་གསུང་ཞིང་། དེ་འདྲའི་སྤྲིག་ལྟ་ཅན་ཆོས་བཞིན་དུ་

ཆར་གཅོད་དགོས་པར་ཡང་གསུངས་པས། རང་ཅག་གིས་ཆར་གཅོད་པ་མ་བྱུང་ཡང་དེ་དག་གི་རྒྱུ་འབྲང་བ་ག་ལ་རིགས། ཉོན་མོངས་མང་བས་རྩལ་བྱིས་ས་དང་། ཆོ་ག་དང་། འཆོ་བ་
བཅས་ཉམས་ཀྱང་། ལྟ་བ་འདི་མ་ཉམས་ན་དགོ་རྩ་མི་ཆད་པས་གནད་འགག་

@298B ཆེ་སྟེ། སྟོན་བཀའ་གདམས་གྱི་དགོ་བཤེས་སྤང་ཐང་པའི་སྟོབ་མ་ཞིག་གྲ་པ་ལོག་ཀྱང་། མི་ཆངས་སྟོང་མ་གཏོགས། བྱིན་ལེན་བྱེད་པ་སོགས་བསྐྱབ་པ་གཞན་ལེགས་པར་བསྐྱུངས་
པས། ཤིན་ས་ལྟར་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ནི་དེ་དག་གི་དོན་ཉིན་རེ་བཞིན་ཕྲག་ལེན་དུ་བསྒྲིགས་

པའི་རིམ་པ་ནི། དག་སྒྲོང་རྣམས་ནས་སྔ་གོ་ཡར་བཞེངས་པ་དང་། སྟོན་པ་སྤྱགས་ཇི་ཅན་བཞིན་དུ། མདངས་མ་གྱི་བ་ལེགས། དེ་རིང་གི་མདུན་མ་ཐམས་ཅད་ཚུལ་དང་མཐུན་པའི་སྟོན་ས་
དོན་ཆེན་དུ་འགྱུར་བ་ཞིག་ཅི་ནས་བྱེད་སྒྲུམ་པའི་འཕེན་པ་དང་། དེ་ལྟར་བྱེད་རྒྱས་

པར་སྒྲུ་མ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ་སྒྲུམ་པའི་སྟོས་འགོལ་གྱི་རེ་ལྟོས་དང་བཅས་བཞིན་དུ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ཆོགས་མ་ལན་གསུམ་འདོན། དེ་ནས་མི་ལ་རིག་པ་སོགས་ངོ་བོའི་སྟོན་ས་
མི་རུང་ཡང་དགོས་པའི་སྟོན་ས་རུང་བའི་འདུ་ཤེས་དང་བཅས་སྟོམ་པ་

འོག་མ་གཉིས་ཀྱི་དུས་བྲན་བྱ་ཞིང་། གསང་སྤྱགས་ཀྱི་སྟོན་ས་ཆོ་དང་བསོད་ནམས་ཀྱི་བར་ཆད་བསྐྱུང་བའི་བསྐྱུང་འཁོར་ཡང་བསྟོམ། དག་ཚུལ་རྣམས་ནས་ཀྱང་། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་བྲན་
བཞིན་དུ་ལངས་ནས་སྤྱི་ཞིའི་སྤྱགས་དང་དམིགས་བརྩེ་མ་སོགས་འདོན་ཞིང་

གནས་ཁང་ལ་བྱི་དོར་དང་། ལྷ་ཉིན་ལ་མཆོད་འབུལ་སོགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བྱ། དེ་ནས་ནམ་ལངས་པ་ལ་ཉི་བ་ན། ཞལ་ཏ་བས་དག་འདུན་འདུ་བའི་གཞི་ལེགས་པར་བསྒྲིགས་ནས་ཆོགས་བཅ་
འབུལ། དེ་ནས་མ་འགྱངས་པར་དག་འདུན་རྣམས་སོ་སོ་ནས། གདིང་བ།

མཐུལ་རྣམས་འབྱེད་ཏེ་འགྲོ་བའི་སྒྲིད་ལམ་ལ་དྲན་ཤེས་བསྐྱེད་ནས་ཐེབས་ཤིང་། ཚོགས་ཁང་ལ་ཉེ་བ་ན་མཆིལ་ལྷམ་ཕུད་ནས་ནང་དུ་འདུས་པ་ན། ཐོག་མར་གུས་པའི་སྒྲིད་ལམ་གྱིས་འབྱེད་
བཞིན་དུ། ཐམས་ཅད་དུ་ནི་ས་གཞི་དག །གསེག་མ་ལ་སོགས་མེད་པ་

དང་། ལག་མཐིལ་ལྟར་མཉམ་བེད་རྒྱུ་ཡི། །རང་བཞིན་འཇམ་པོར་གནས་གྱུར་ཅིག །ཞེས་སོགས་ཚོགས་བཅད་གཅིག་ཙམ་གྱིས་ས་གཞི་བྱིན་བརྒྱབས་དང་། རྣམ་དག་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་
ལས་མ་གཡོས་ཀྱང་། །བྱགས་རྗེས་ཚད་མེད་འགྲོ་ལ་ཕྱོགས་བཅུར་གཟིགས།

@299A ༄༄༅། །རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་འཕྱིན་ལས་རྒྱས་མཛད་པའི། །དུས་གསུམ་སྤྲོ་མ་འཁོར་བཅས་གཤེགས་སུ་གསོལ། །མ་ལུས་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་མགོན་གྱུར་ཅིང་། །བདུད་སྟེ་དཔུང་
བཅས་མི་བཟད་འཇོམས་མཛད་ལྟ། །དངོས་རྣམས་མ་ལུས་ཡང་དག

མཁྱེན་གྱུར་པའི། །བཙུམ་ལྷན་འཁོར་བཅས་གནས་འདིར་གཤེགས་སུ་གསོལ། །ཞེས་པ་ཙམ་གྱིས་སྦྱོན་འབྲེན་བྱ། ལྷས་ཀྱི་ཁང་པ་ཤིན་ཏུ་དྲི་ཞིམ་པ། །ཤེལ་གྱི་ས་གཞི་གསལ་ཞིང་འཆོར་
བ་བསྟར། །རིན་ཆེན་འབར་བའི་ཀ་བ་ཡིད་འོང་ལྷན། །མུ་ཏིག་འོད་ཆགས་སྒྲ་རེ་

བྲེས་པ་དེར། །ཞེས་པས་བྲུས་ཁང་བསྐྱེད། ཇི་ལྟར་བལྟམས་པ་ཙམ་གྱི་ནི། །ལྟ་རྒྱུ་མས་ཀྱིས་ནི་བྲུས་གསོལ་ལྟར། །ལྟ་ཡི་ཚུ་ནི་དག་པ་ཡིས། །དེ་བཞིན་བདག་གིས་བྲུས་བགྱིའོ། །སྒབ་
འཇམ་ཡང་པ་ལྟ་ཡི་གོས། །མི་ཕྱེད་དོ་རྗེའི་སྐྱེ་བཞེས་ལ། །མི་ཕྱེད་དད་པས་བདག་འབྱུལ་

ན། །བདག་ཀྱང་དོ་རྗེའི་སྐྱེ་ཐོབ་ཤོག །ཞེས་པས་བྲུས་དང་གོས་འབྱུལ་བྱ། བདག་དང་འགྲོལ་ཐུགས་བཅུའི་ཕྱིར། །ཉིད་ཀྱི་རྩ་འཕྱུལ་མཐུ་ཡིས་ནི། །ཇི་སྲིད་མཆོད་པ་བདག་འབྱུལ་ན། །དེ་
སྲིད་བཙོམ་ལྡན་བཞུགས་སུ་གསོལ། །ཞེས་པས་བརྟན་བཞུགས་བྱ། དེ་ནས་ཕྱག་འཆོལ་བ་དང་མཉམ་དུ་

ཨོྭ་ན་མོ་མཆུ་བྱི་ཡེ། ན་མེ་ སུ་བྱི་ཡེ། ན་མེ་ ལྷུང་མ་བྱི་ཡེ་སྒྲུ། །ཞེས་སོགས་འབྱུར་ཕྱག་གི་སྒྲགས་དང་། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་སྐྱེ། །དོ་རྗེ་འཇོན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད། །དཀོན་
མཆོག་གསུམ་གྱི་རྩ་བ་སྟེ། །བླ་མ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། །ཕུན་ཆོགས་དག་ལེགས་བྱེ་

བས་བསྐྱེན་པའི་སྐྱེ། །མཐའ་ཡས་འགྲོ་བའི་རེ་བ་སྐྱོང་བའི་གསུང་། །མ་ལུས་ཤེས་བྱ་ཇི་བཞིན་གཟིགས་པའི་ཐུགས། །ཤུགས་གཙོ་བོ་དེ་ལ་གུས་ཕྱག་འཆོལ། །བྲམས་པ་ཐོགས་མེད་
དབྱིག་གཉེན་རྣམ་གྲོལ་སྟེ། །མཆོག་སྟེ་དུལ་བའི་སྟེ་དང་གྲགས་པའི་སྟེ། །སེང་བཟང་ཀུ་ས་

ལི་གཉིས་གསེར་གླིང་པ། །རྒྱ་ཆེན་སྤྱོད་པའི་བརྒྱད་ལ་^(x)་འངམ་དབྱངས་ཡོད་མེད་ཕྱོགས་འཇིག་ཀླ་སྒྲུབ་དང་། །ཟླ་བ་གྲགས་པ་རིག་པའི་བྱ་བྱག་ཆེ། །སངས་རྒྱས་དགོངས་སྤྱོད་ས་
འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་ཏེ། །ཟབ་མོ་ལྟ་བའི་བརྒྱད་ལ་^(x)་ཕྱགས་ཇེ་ཆེན་པོ་བདེ་གཤེགས་འོ་

@300B ཇེ་འཆང་། །མཆོག་གཟིགས་ཏེ་ལོ་པ་དང་རྒྱ་རོ་པ། །དཔལ་མཆོག་ཏྲོ་བྱི་པ་དང་། །ཏི་ཤ། ཉམས་ལེན་གྱིན་རྒྱ་བས་བརྒྱད་ལ་^(x)་གང་གིས་བདག་ལ་རིག་པ་བསྐྱབས་པ་
དང་། །མདོ་རྒྱུད་བསྟན་བཅོས་མན་ངག་ཇེས་བསྟན་དང་། །བསྐྱབ་པ་ནོད་དང་དབང་བསྐྱར་གྱིན་རྒྱ་བས་པའི། །དངོས་

བརྒྱུད་སྒྲ་མ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྒྲ་མ་སྡེ་ལྟའི་ཕྱག་འཆལ་བྱ་ཞིང་། དེ་ཁར་བཞུགས་ནས། མཐུལ་འབྱལ་བཞིན་དུ། དངོས་བཤམས་ཡིད་སྤྱལ་མཆོད་པ་མ་ལུས་
འབྱལ། །ཐོགས་མེད་ནས་བསགས་སྡིག་ལྟུང་ཐམས་ཅད་བཤགས། །སྤྱོ་འཕགས་དག་བ་

རྣམས་ལ་ཇེས་ཡི་རང་། །འཁོར་བ་མ་སྟོང་བར་དུ་ལེགས་བཞུགས་ནས། །འགྲོ་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་དང་། །བདག་གཞན་དག་རྣམས་བྱང་རྒྱ་བ་ཆེན་པོར་བསྡོ། །གླིང་བཞི་ཉི་ཟླ་
རི་རབ་རིན་ཆེན་འདུན། །རིན་ཆེན་མཐུལ་ཀྱན་བཟང་མཆོད་པའི་ཆོགས། །སྤོ་ཡིས་བླངས་ནས་

དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་འབུལ། བྱགས་རྗེས་བཞེས་ནས་བྱིན་རྒྱལ་དངོས་བྱུང་སྟོལ། །ཀྱི་དྲི་བྱ་ཅུ་རྩ་མཆུལ་ཁི་ནིར་ཡ་ཏ་ཡ་མི། ཞེས་སོགས་གྲིས་ཡན་ལག་བདུན་པ་མཆུལ་དང་
བཅས་པ་ཕྱལ་ནས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱ་དང་ལྡན་པར་

གྱུར་ཅིག །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྲུལ་དང་སྤྱག་བསྲུལ་གྱི་རྒྱ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ཅིག །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྲུལ་མེད་པའི་བདེ་བ་དང་མི་འབྲལ་བར་གྱུར་ཅིག །སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཉི་ཤིང་ཆགས་སྤང་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་བཏང་སྟོམས་ལ་གནས་

པར་གྱུར་ཅིག །ཞེས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཆོས་ཆོགས་མ་ལན་གསུམ་གྱི་སྟོན་སྐབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་ཚད་མེད་བཞི་དང་བཅས་པ་ནན་ཏན་བྲ། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་མཆོག་རིན་པོ་
ཆེ། །མ་བསྐྱེད་པ་ནམས་བསྐྱེད་གྱུར་ཅིག །སྐྱེས་པ་ཉམས་པ་མེད་པར་ཡང་། །

གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་ཤོག །ཕ་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་དང་ལྡན་གྱུར་ཅིག །ངན་འགྲོ་ཐམས་ཅད་ཏྲག་ཏུ་སྟོང་བ་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གདན་སུ་བཞུགས་པ། །དེ་
དག་ཀྱན་གྱི་སྟོན་ལམ་འབྱུང་གྱུར་ཅིག །དཔལ་ལྡན་སྒྲ་མའི་སྐྱ་ཆེ་བཏན་པ་དང་། །མཁའ་^{@301A} ༄༅། །མཉམ་ཡོངས་ལ་བདེ་སྐྱིད་འབྱུང་བ་དང་། །བདག་གཞན་མ་ལུས་ཆོགས་
བསགས་སྐྱིབ་སྐྱངས་ནས། །སྤྱར་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབས། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གསུམ་གྱི་མིང་སོ་སོའི་བསྐྱབ་བྲལ་ལྟར། གདིང་བ་བཏིང་

གལ་ལ་འཁོད་ནས། སྒྲོར་ཆོས་དང་ཐུན་དུག། ཁྲ་མ་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་བརྟན་གསོལ་འདེབས། སྒྲན་སྒྲ་རྒྱས་པ་སོགས་རྒྱན་གྱི་ཞལ་འདོན་དང་། སྒྲིན་བདག་གི་སྒྱ་རིམ་བཅས་མང་ཉུང་དང་
དལ་བྲེལ་སོགས། དབུ་མཛད་ཁོ་ན་ལ་བསྐྱུན་ནས་མགྲིན་གཅིག་དབྱངས་གཅིག་

གིས་གསུངས་དགོས་ཤིང་། གསོལ་ཇ་སོགས་ཀྱི་གཏོད་ཆད་ཀྱང་། བར་སྐབས་འཆོམས་པར་དབུ་མཛད་ནས་ཏིང་ཤག་སོགས་ཀྱི་བརྟེན་པ་མ་གཏོགས། བར་འཆོམས་མེད་པར་མི་གཏོང་།
གསོལ་ཇ་དང་པོའི་སྐབས་བཞེས་ཁྱུག་ལ་སོགས་པའི་གསོལ་བས་རྣམས་སོ་

སོའི་མདུན་དུ་བཞག། དག་ཚུལ་ཞིག་གིས། དག་འདུན་གྱི་དབུས་སུ་ཕྱག་གསུམ་བཙལ་ནས་གོ་རིམ་ལྟར་བྱིན་ལེན་བྱ། དེ་ནས་ཆོགས་ཐངས་གང་ལ་ཡང་། བཟའ་བརྟུང་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་
དུས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་རྣམས་བྲན་བཞིན་དུ། ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ལོངས་སྤྱོད་པ་

མ་གཏོགས། ཁྲིམ་པ་ཆོགས་པ་ལྟར། ཡུལ་དང་རྒྱལ་པོའི་གཏམ་ལ་སོགས་པའི་ལོག་གཏམ་དང་། བུད་མེད་དང་ལུས་ཀྱི་སྤྲད་ཆའི་གཏམ་ལ་སོགས་པའི་བཙོག་གཏམ་སྒྲ་བ་སོགས་དང་།
ཁ་བཟླ་མིག་བཟླ་སོགས་ཀྱིས་གཞན་ལ་འཕྱ་བ། ལག་པས་རྩད་མོ་རྩེ་བ་སོགས་

ལུས་ངག་གི་སྒྲིད་ལམ་མི་མངོས་པའི་རིགས་ཀྱི་གཞོན་སྐུས་ཀྱང་གཏན་ནས་མི་བྱ་ཞིང་། བཞེས་ཆས་ཀྱང་བྱ་ཅན་མ་གཏོགས་མི་རུང་། དེ་ཡང་རོལ་བྱ་སོགས་ཀྱིས་སྐབས་མ་འགྲིགས་ན་
མ་གཏོགས་ས་འཛུགས་མི་བྱ། བཞེས་ཁྲག་སོགས་ཀྱང་སྐྱ་གཟན་གྱི་ཁྲད་དུ་སྤྲས་

ནས་འཛོག་ །གཟན་ཁྲིར་ཡང་བཤེག་ནས་རྒྱུ་པོར་བགོ་བ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྒྲིད་ལམ་མཐུན་པར་བྱ། གཞན་ཡང་སྒྲོ་བྱར་དུ་ན་བ་དང་། འབྲུལ་པ་གལ་ཅན་ཡོངས་པ་སོགས་ཀྱིས་
ཆོགས་གུལ་ནས་སྒྲོར་ལངས་བྱེད་དགོས་བྱུང་ཡང་། དབུ་མཛད་ལ་གྲུས་པའི་

@302B སྒྲིད་ལམ་གྱིས་རྒྱུ་མཚན་དང་འབྲེལ་བར་དགོངས་ཞུ་བྱས་ཏེ་འགོ། མང་ཇ་ཇེས་མའི་ཐོག་ །ཞལ་ཏ་བ་ནས་གསུང་བརྟུལ་ནས་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱིས་གསུར་བསྡོས་མཛད་ཅིང་།
སྒྲོན་ལམ་ཐོག་མཐའ་བར་དགེ་མ་གསུངས་ནས། མཐུལ་བསྐྱུས་པ་འབྲུལ། ཡང་སངས་རྒྱས་

ཆོས་ཆོགས་མ་ལན་གསུམ་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་མཆོག་མ་སོགས་ཆོགས་བཅད་གསུམ་པོ་འདོན་ཞིང་། དེ་ནས་དབུ་མཛད་ཀྱིས་དམིགས་བརྩེ་མ་བསྐྱུལ་བ་དང་། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཆབ་
བཞེས་ཏེ་དམིགས་བརྩེ་མ་འདོན་བཞིན་དུ་གུལ་གཤམ་ནས་རིམ་གྱིས་གྲོལ་བར་བྱ།

དེ་ནས་སེ་སེའི་རང་བཤག་ཏུ་བགྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲོར་ཆོས་ལམ་རིམ་སྒྲོ་སྒྲོར་དང་། ལྷ་མའི་རྣལ་འབྱོར་སོགས་བྱ་ཞིང་། གཞོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱབས་འགོ་ནས་མགོ་བརྩམས་ཏེ། སྤྱན་
འབྲེན་བྱས་གསོལ་སྒྲོར་དང་། ས་ལམ་སྐྱབས་གསུམ། ལམ་རིམ་གསོལ་འདེབས།

ཡོན་ཏན་གཞི་གྱུར་མ། གནས་བཅུ་བརྟན་རྒྱས་མ། ཞབས་བརྟན་གསོལ་འདེབས་སྒྲོར་དང་། རྩོ་བརྟེན། དཀོན་མཆོག་རྗེས་བྲན་གྱི་མདོ། བསྐྱོ་བ་ཡོན་སྒྲོར་། འདུལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་སྤྲིང་པོ། གསོ་
སྒྲོར་གི་འདོན་ཆའི་སྒྲོར་དང་། སྒྲོ་སྒྲོར་ཆོག་བརྒྱད་མ། ཐབས་མཁས་བྱགས་རྗེ་

མ། མཁྱིན་སྤྲིད་མ། མཁའ་མཉམ་མ། ཉི་གཞོན་འཆར་ཀ་མ། སྒྲོལ་མ་སྒྲོར་བཅས། ལེགས་བྲིས་མ། གདུགས་དཀར་རྒྱས་པ་བསྐྱོག་བཅས། བདེ་གཤེགས་གཙུག་ཏོར་མ། རྒྱལ་བ་བྱེ་བདུན་
མ། ཤེར་སྤྲིང་། སྒྲོན་ལམ་སྒྲོར་བཅས། ལམ་རིམ་སྒྲོན་ལམ། བརྟན་འབར་མ་སོགས་

བྱགས་དམ་ཆོས་སྒྲོད་གྱི་རིམ་པ་དང་། དེ་ནས་ལྷ་མ་མཆོད་པ་ཆོགས་འཁོར་དང་བཅས་པ་དང་། སྒྲོར་ཆོས། བྱན་བྱུག །སྤྱན་ལྷ་རྒྱས་བརྟུས། འཕགས་པ་བྱགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་ཆོག་ཆ་ཆང་།
ཆབ་གཏོར། འབྲུང་གཞི། བརྒྱུ་ཕྱ་བཅས་དང་། ཡི་དམ་རྩོུ་འཇིགས་བྱེད་གྱི་སྒྲ་བརྒྱད། མངོན་ཉོགས་

བདག་བསྐྱེད་དང་། བུམ་པ་དབང་ཚོག་ སྒྲོན་ལམ། ཤེས་བརྗོད་ཆ་ཚང་དང་། མགོན་པོ། རྣམ་གྲུལ། ཆོས་རྒྱལ། ལྷ་མོ། ལུམ་སྤྱིང་བཅས་ཀྱི་བསྐྱེད་གསོ་ཆ་ཚང་དང་། གསེར་ལྷན་མ་བཅས་
འདོན་ཆ་རྣམས་སྒོ་ཐོག་ནས་ཐོན་ངེས་སུ་འཛིན་སྐྱོང་བྱས་ཏེ། འདོན་ཆ་རྣམས་ཐོན་པ་ན།

@303A ༄༄༅། །ཐོག་མར་བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་སྐྱབས་འགྲོའི་བྱིང་། ཆོགས་གསོག་པ་མཐུལ་གྱི་བྱིང་། སྤྱིག་སྤྱིག་སྐྱོང་བ་དོར་སེམས་བསྐྱེད་བསྐྱེས་ཀྱི་བྱིང་། དྲིན་རྒྱབས་འཇུག་པ་སྒྲ་
མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་བྱིང་བཅས་བྱིང་ཆེན་བཞི་པོ་མཚན་ལྡན་གྱི་སྒྲ་

མ་ལས་མན་ངག་དང་བཅས་ལྷན་ཏེ་སོ་སོ་ནས་འབུམ་ཐེར་རེ་འགྲོ་ངེས་བྱ། གསེར་བུ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། ཀ་ཁ་སོགས་ཡི་གེ་འབྲུ་དེང་ལ་སྒྲོབ་སྐྱོང་བྱས་ཏེ། མདོར་ན་གྲག་གཞིན་ཚང་མས་
ཆོགས་བར་དུ་ཡང་། སྒོ་གསུམ་ཆོས་ཕྱོགས་ལ་ཡར་བསྐྱེད་ཐོན་ངེས་སུ་བྱེད་པ་མ་གཏོགས་

ཆགས་སྤང་གཞིར་བྱུར་པའི་པར་ཆོགས་རྩར་ཆོགས་ཀྱི་འདུ་ལོངས་དང་། པར་ལ་བརྩུར་ལ་བ་གྱི་འཕྲོས་གཏམ་མང་པོ་མི་བྱའོ། །དེ་ནས་ཉི་དྲོས་ལ་ཉི་བ་ན། ཡང་སྤར་བཞིན་ཆོགས་ནས། སྒྲ་
མ་སྤྱི་ལྡེའི་ཕྱག་འཚལ་ཡན་ཆོད་ཞོག་ཆོགས་ལྟར་བྱ་ཞིང་། ཞལ་འདོན་ཡང་ཐུན་དུག།

གིས་སྒྲ་དང་ས། ཚེ་གའི་འཕྲོ་དང་། དམིགས་གསལ་གྱི་སྒྲ་རིམ་སོགས་མེད་ན། ཐུགས་དམ་ཆོས་སྤྱོད་ཀྱི་རིམ་པ་རྣམས། འདྲར་ཏུ་གང་འོས་ཀྱིས་ཐུགས་རྒྱུད་འབྲུལ་ངེས་སུ་བྱས་ནས་རེ་མོས་
སུ་བྱ་ཞིང་། བྲོལ་བ་ལ་ཉེ་བ་ན་གསུར་བསྡོམ་གྱི་འཇུག་ཏུ་བྱམས་སྟོན་དང་། བདེ་སྟོན་

གཉིས་བབ་བལྟས་ཀྱིས་གསུང་ཞིང་དེ་མན་ཆད་ཞོག་ཆོགས་ནང་ལྟར་ཆོགས་ཐེངས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱའོ། །ཆོགས་བྲོལ་ནས་བགྲེས་པ་རྣམས་ཀྱིས། ངེས་འབྲུང་བྱང་སེམས་ཀྱིས་བསྒྲུལ་བའི་
ཡས་མར་གྱི་ཞིང་ལ་མཆོད་སྦྱིན་དུ་འགྲོ་ངེས་ཀྱི་ཆབ་གཏོར་དང་བརྒྱ་ཙུ་གཏོར་ཞིང་

མཇུག་ཏུ་སྒྲོ་སྦྱོང་ཆོགས་བརྒྱད་མ་འདོན། དགོ་ཕུག་རྣམས་ཀྱང་དགོ་ཕྱོགས་ལ་བསྒྲུལ་གང་མཁས་དང་། དེ་ནས་ཉིན་ཕྱིད་མ་ཟེན་ཅམ་ནས་སོ་སོའི་གྲུང་ཆོགས་ཀྱི་སྒྲ་གོན་བྱ། ལྷུང་བཟེད་
གཙང་མར་ཁ་ཟས་གཡོས་ཤིང་། ཕུད་མཆོད་ཕུག་སྟོལ་ལྟར་བཞེངས་ནས་མདུན་དུ་བཤམས་

བདག་ཅག་གི་སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་དང་། དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་དད་གདུང་སྟོ་གསུམ་གྱི་སྟོན་ས། སྐབས་གསུམ་པ་དང་། དགོན་མཆོག་རྗེས་བྲན་གྱི་མདོ་བཙས་འདོན། འབྲུལ་
སྤྲགས་ཀྱི་སྟོན་ས་ཞིང་སོ་སོ་ལ་འབྲུལ་ཞིང་བསྟོ། ཁ་ཟས་རྣམས་ལ་ཡང་བྱིན་ལེན་བྱེད་

@304B ཅིང་། བྱད་པར་ཤ་ལ་བྱིན་ལེན་བྱེད་ཁར། རང་གིས་བཅད་པ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་འདྲི་ཞིང་། བྱིན་ལེན་བྱེད་པ་པོས་ཀྱང་མ་ཡིན་ལགས། སྐྱབས་ལྷན་ཞེས་བཟོད་ནས་བྱིན་ལེན་བྱེད། དེ་ནས་ཁ་ཟས་བཟང་མང་ལ་འདོད་པ་རྒྱུང་ཞིང་ངན་ཉུང་གིས་ཆོག་ཤེས་པར་བྱས་ནས། གང་

ལྟར་ཟས་ལ་སྲིད་པ་མེད་ཅིང་། ཟས་ལེན་དུས་དང་། ཟ་དུས་ཀྱི་ཉེས་བྱས་རྣམས་ཀྱིས་མ་གོས་པར་བྱས་ཏེ། སང་ཞོག་བར་མི་ལྟོགས་པའི་ཆོད་ཀྱིས་རན་པར་ལོངས་སྟོང་། དེ་ནས་ཟས་མི་ཟ་བར་གྲོས་བཅད་པ་དང་། རྒྱུ་མ་ཇས་ཁ་བཤལ་ཏེ་ཁ་ནང་དུ་ཟས་མ་ལུས་པར་བྱས་ནས་

ལྷག་རོལ་གྱི་ཆང་བུ་དབྱུག །བསྟོ་བ་ཡོན་སྟོང་དང་། ཐུན་དུག་བཅས་འདོན་ཞིང་། དགོ་རྩལ་རྣམས་ཀྱིས་མ་འབྱུངས་པར་བྱིན་ལེན་བཤེག་ནས། བཟའ་བཅའི་རིགས་རྣམས་རུང་ཁང་ལ་སོགས་པའི་གནས་སུ་བསྐྱབ་པ་མ་གཏོགས། དགོ་སྟོང་འདུག་སའི་གནས་སུ་མི་འཛོག་ །དགོ་

རྩལ་སྟོང་ཐམས་ཅད་ནས། ཅམ་ཐང་རྩན་ཆད་ཀྱི་ཕྱི་དྲོའི་ཁ་ཟས་སྟོང་བའི་ཤིན་ཏུ་འབྲེལ་ཆེ་ཞིང་། རང་ཅག་གིས་ཁས་མ་སྒྲུངས་པའི་སྒྱུང་གནས་བརྒྱ་ཆར་མང་པོ་བཏང་པ་ལས། དེ་ཅམ་གྱི་དཀའ་སྤྱད་ལ་མ་ལྟོས་པར་གཞི་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་དགོ་རྩལ་མང་པོ་ཉིན་རེ་བཞིན་

དུ་བྱས་ཆོག་པས་ཕན་ཡོན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། ཟས་མིད་ཐེབ་རེའི་སྒྲོར་བ་དང་། དངོས་གཞི་དང་། བསྐྱབ་བྱ་དང་འགལ་བ་དང་། དེ་དག་ལ་སེམས་མ་བསྐྱང་བའི་ཉེས་ལྟར་མང་པོ་དུས་གཅིག་ལ་
ཁེགས་ཤིང་རིམ་གྱིས་གོམས་པས་ཟས་ལ་སྲེད་པ་དང་བུལ་བར་འགྱུར་རོ། །གྲུང་

ཆོགས་ཚར་ནས། བགྲེས་གཞོན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྐྱབ་པ་བསྐྱངས་པ་དང་མ་བསྐྱངས་པའི་ཕན་ཡོན་ཉེས་དམིགས་དང་། ཇི་ལྟར་བསྐྱང་ཚུལ་བཅས་སྟོན་པའི་འདུལ་གཞུང་སྒྲོར་དང་། ལམ་
རིམ་གྲོ་སྒྲོང་སོགས་བྱིན་རྒྱབས་ཅན་གྱི་གཞུང་དཔེ་རྣམས་ལ་གྲུས་པ་ཆེན་པོས་

མིག་གིས་བཟུ་ཞིང་། ཡིད་ཀྱིས་རྟོག་དཔྱད་བྱས་ཏེ་ཕན་ཚུན་ཆགས་སྤང་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་བགོ་སླེང་བྱེད་པ་དང་། མི་ཤེས་པ་རྣམས་གནས་ཀྱི་སྒྲ་མ་སོགས་སྡེ་སྡོད་འཛིན་པ་རྣམས་ལ་འདྲི་
ཞིང་། དྲིས་ནས་ཀྱང་སྤང་དོར་ལ་འཇུག་པ་འདི་ནི། ཆོ་འདིར་ཡོན་ཏན་གྱིས་མངོན་པར་མཐོ་

@305A ༄། །ཞིང་། ཕྱི་མར་ཡང་དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་སྒྲོ་གཙོད་པའི་ཐབས་སྒྲན་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་ཉི་རུབ་ལ་ཉེ་བ་ན་དགོང་ཇ་ཆོགས་ཤིང་། གཞན་གོང་ལྟར་ལ། ཞལ་འདོན་ནི་
དགོ་འདུན་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་བཞིན་སྐྱབ་པའི་ཉེར་འཆོ་ཞི་ཞིང་། ལེགས་ཆོགས་རྒྱས་

པའི་ཞབས་རིམ་དུ་གཙོ་བོར་དམིགས་ནས། མཆོད་གཏོར་རྣམས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས། གསེར་ཁྱུན་མ་གསུངས། བཤགས་པའི་མགོར་ལྗོགས་ན། ལྷ་མགོན་དབྱེར་མེད་མ་དང་། གྲིབ་སེལ་གྱི་
མན་ངག་བཅས་མགོན་པོའི་གཏོར་ཆོག་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་གསུང་ཞིང་། དེ་མིན་

ཡང་ཡིག་བརྒྱུ་ཉིར་གཅིག་ངེས་པར་གསུང་དགོས། གཏོར་བལྟོས་ཀྱི་མཇུག་ཏུ་རྒྱལ་ཆེན་བཞི་དང་། གཞི་བདག་ལ་གཏོར་འབུལ་བུ། ཆོགས་གྲོལ་ཁར་ལྗོགས་ན་བཟང་སྟོང་དང་། དེ་མིན་
ལམ་རིམ་སྟོན་ལམ་གསུངས་ནས་གོང་ལྟར་གྲོལ། དེ་ནས་སོ་སོའི་རང་ཤག་ཏུ་ཡོངས་

ནས་མང་ངས་སྐྱ་གཟུགས་ལ་འཕྲོད་མིན་གྱིས་ཀ་མེད་བྱུང་ན་མ་གཏོགས། ལྷོ་ལྷག་གིས་མི་གཏོར་ང་བསྐྱོལ་སོགས་མི་བྱ་བར། བགྲེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཁོར་བ་སྦྱི་དང་བྱེ་བྲག་ཆེ་བྱང་འདི་ལ་
ཞེན་ལོག་གིས་ཆོས་ཀྱིས་སྦྱ་བྱངས་ཏེ། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་བགྲོད་

པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པར་ཉུགས་ནས་ཡི་དམ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་པར་བྱ། དེ་མཚུངས་གཞོན་པ་རྣམས་ནས་སྦྱོར་སྦྱངས་ལ་འབད་ཅིང་། དེ་ནས་ཐམས་ཅད་
ཀྱིས་དེ་རིང་གི་སྒོ་གསུམ་རྩེལ་དང་མཐུན་པ་རྣམས་སྤྲོ་མ་དགོན་མཆོག་གི་བཀའ་

འིན་རྟ་བུ་བལྟས་ནས་དད་གྲས་དྲག་པོས་རྩེས་འཛིན་གྱི་གསོལ་འདེབས་དང་སྟོན་ལམ་བྱ། དག་ཅུ་ཡང་རྩེས་སྤྱ་ཡི་རང་གིས་སྤེལ་ཞིང་། བསྟོ་བས་མི་ཟད་པར་བྱེད། ལྷག་པར་བསམ་སྟོན་ལ་
སྟོན་ཆགས་པ་རྣམས་འགྲོད་པ་དྲག་པོས་སྤྱན་འབྲིན་ཞིང་། སྐྱབས་སེམས་ལ་བརྟེན་

ནས་གཉིན་པོ་སྟོབས་ཆེན་བསྐྱེད་དེ། ཕྱིན་ཆད་མི་བྱ་བའི་སྟོམ་སེམས་དང་བཅས་སྟོབས་བཞི་ཚང་ངེས་གྱི་སྟོན་ནས། ཐོག་མར། རྣམ་དག་ཆོས་གྱི་དབྱིངས་ལས་མ་གཡོས་ཀྱང་། །ཞེས་སོགས་
དང་། མ་ལུས་སེམས་ཅན་ཀྱན་གྱི་མགོན་གྱུར་ཅིང་། །ཞེས་སོགས་གྱིས་སྤྱན་

@306B འབྲིན་དང་། ཇི་ལྟར་བལྟམས་པ་ཙམ་གྱི་ནི། །ཞེས་སོགས་དང་། སྤྱབ་འཇམ་ཡངས་པ་ལྷ་ཡི་གོས། །ཞེས་སོགས་གྱིས་བྱུས་གོས་འབྲུལ། བདག་དང་འགྲོ་ལ་བྱུགས་བརྩེའི་
ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་གྱིས་བརྟན་བཞུགས་བྱ། ཕྱག་འཆོལ་ཡུལ་གྱི་ཞིང་རྣམས་དང་། འཆོལ་བ་

པོ་བདག་སོགས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་། མཆོད་པ་རྣམས་དང་བཅས་ཚད་མ་རྩལ་རེ་རེའི་སྟོང་ན། རྩལ་ཐམས་ཅད་གྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པ་ཡོད་པར་མོས་ཤིང་གསལ་བར་བསྟོམ།
ལྷག་པར་རང་རང་གི་ཉིས་དམིགས་རྒྱ་འབྲས་ལ་འཇིག་པའི་སྟོན་དང་། དཀོན་མཆོག་གི་

ཡོན་ཏན་རྒྱ་འབྲས་ལ་དད་པའི་སློ་དང་། རང་འབྲའི་འགོ་བ་རྣམས་ལ་སླིང་བཅེ་བའི་སློ་བཅས་ཚང་ངེས་སུ་བྱས་ནས་འབྱུང་ཕྱག་གི་སྒྲགས་དང་བཅས་ཕྱག་འཆའ་ཞིང་། སངས་རྒྱས་ཐམས་
ཅད་འདུས་པའི་སྐུ། ཞེས་སོགས་དང་། རྟོན་པ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །

ཞེས་སོགས་དང་། སླིང་དང་འོག་དང་བར་དག་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། ཕྱག་བྱར་འོས་པ་ཐམས་ཅད་ལ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་རྣམས་འདོན་ཞིང་། དེ་ནས་ཇི་སྟེད་སུ་དག་མ་
བཏོན་ནས། རྒྱལ་བ་ཀུན་ལ་ཕྱག་འཆའ་མཆོད་པར་བགྱི། ཞེས་པའི་མཆམས་སུ་ལྟུང་བཤགས་

ཚར་ལྔ་དང་། ལྟུང་བ་སྟེ་བཤགས་བཅས་བྱ་ཞིང་། དེ་ནས་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྒྲུང་མ་མན་ཆད་དང་། ལམ་རིམ་སྟོན་ལམ་བཅས་འདོན་བཞིན་དུ་བརྒྱ་ཕྱག་འགོ་ངེས་སུ་བྱ། ཡུལ་ཕྱོགས་གང་
བསིལ་ཆེས་པས་གཟུགས་བབས་དང་མ་འཕྲོད་ན་དེ་ལྟར་བསྒྲུད་ནས་བྱ། དེ་མིན་དོར་

སེམས་སྟོམ་བརྒྱས་དང་འབྲེལ་བའི་ཡིག་བརྒྱ་བརྒྱ་ཚར་འདོན་ཞིང་། གང་ལྟར་སྟོན་ལྟུང་གི་རྣམ་སྟིན་ཕྱོང་ཆ་རྣམས་དྲན་ནས་སྟོམ་སེམས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲན་ལྟས་པའི་འགྲོད་པ་ཆད་དུ་
འཁྱོལ་བས་བཤགས་བསྟོམ་གནད་སྟིན་བྱ་ཞིང་། དེ་ལྟར་རྒྱན་བསྐྱངས་ནས་བྱས་ན།

སྒྲིག་ལྟར་གང་ཡང་མི་འདག་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕན་ཡོན་ལ་ཡང་ཡིད་ཆེས་ནས་དགའ་བ་བསྐྱེམ་ཞིང་། དེ་ལྟར་རང་རྒྱུད་གཙང་སིང་རེ་བར་བྱས་ནས་ཉལ་བ་ལ་ཉི་བ་ན། དགོ་སྒྲོང་རྣམས་ཀྱིས་
ཆོས་གོས་རྣམ་གསུམ་གནས་ཁང་ཐ་དད་དང་། བསྐྱེན་པར་མ་རྩོགས་པ་དང་། སྡོམ་

@307A ༄༄༅། །པ་ཉམས་པ་དང་། མི་རྒྱུ་འཕེལ་སྒྲིག་ཀྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་རང་དང་ཉི་མར་བཞག་ །དེ་ནས་སང་ཞོག་ཀྱང་སྤྲ་པར་ལངས་ཏེ་དགོ་བའི་རིམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་འཕེན་པ་
དང་མ་བུལ་བར་བྱང་ན་སྒྲོང་ལམ་ཅོག་ཕུ་བ་དང་། དེ་མིན་ཡང་སྒྲ་མ་བསྐྱེམས་

བཞིན་དུ་སྤྱ་པར་ལ་མགོ་བཞག་ །གཞོགས་གཡས་པ་ཕབས་ཏེ་རྩལ་དང་མཐུན་པར་ཉལ་བར་བྱ། དེ་ལྟར་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་དགོ་བའི་རིམ་པ་འདིས་ཟླ་བ་དང་། ཟླ་བས་ལོ། ལོས་མི་ཆོ་སྤྱུལ་
རྩས་བྱང་ན་ཆོ་དང་སྤྱབ་པ་མཉམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། རྩལ་བྲིམས་བྱད་དུ་

བསད་ནས་ཏིང་རེ་འཛིན་ལ་རེ་བ་ནི་ངན་སོང་གི་སྤྱབ་ཐབས་སོ། །སྤྱབ་མཆོད་སོགས་ཉིན་ཕུབ་ཡོད་ན། བྱང་ཆོགས་ཆོགས་སྐབས་སོ་སོ་ནས་བྲུས་སོགས་གཙང་སྤྱ་གང་ཆེའི་ཐོག་ །གསོལ་
ལྟར་ཡང་གཅིས་སྤྱས་བྱེད་བཞིན་དུ་བསྐྱེམས་ནས་ཉིན་ཕྱེད་ལས་མ་ཡོལ་བར་སྤར་

བཞིན་ཆོགས། ཞལ་འདོན་སྒྲ་མ་མཆོད་པ་གསུང་ཞིང་། སྐབས་འཆམས་ཞིག་ལ་ཞལ་ཏེ་བས་བཞེས་བྱ་ཕུལ་ཏེ། ཕུད་མཆོད་འབུལ་བཤམས་དང་། སྐབས་གསུམ་པ་སོགས་ཞལ་འདོན་
རྣམས་སོ་སོའི་རང་ཤག་ཏུ་གང་མཛོད་པ་ལྟར་བྱ་ཞིང་། དབུ་མཛོད་ནས་དགོ་འདུན་

ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འཆོ་བ་བཞེས་བྱུང་ཆོད་ལ་ཆང་བུ་དབྱུགས་ཏེ། ཨོྭ་ཨུ་རྩོལ་ཁྱེ་གི་བྱ་སྒྲ་དུ། །ཞེས་སོགས་བསྟོ་བ་ཡོན་སྦྱོང་རྣམས་བྱ་ཞིང་། དེ་མཇུག་ཏུ་ཤེར་སླིང་སྟོག་བཅས་ཀྱང་བྱེད། ཕུད་
མཆོད་འབུལ་མཆམས་དང་། །ཁ་ཟས་ལ་འོངས་སྦྱོད་མཆམས་ཆང་བུ་

དབྱུགས་མཆམས་སོགས་ཆང་མ་གྲོང་ཆོག་སོགས་གང་གིས་ཡང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དབུ་མཛོད་ལ་བསྟུན་ནས་སྦྱོད་ལམ་མཐུན་པར་བྱ་ཞིང་། གསོལ་ཆོགས་ལ་ཤ་སོགས་ཡོད་ན་ཤིའི་བྱིན་
ལེན་སྐབས་གནས་བརྟན་བགྲིས་པའམ་དབུ་མཛོད་ནས། བཅད་པ་ལས་བྱུང་བ་

མ་ཡིན་ནམ། ཞེས་འདྲི་བ་དང་། བྱིན་ལེན་སྟོབ་པ་པོ་གཅིག་གིས་ལན་འདེབས་རྩལ་སོགས་སྒྲར་བཞིན་བྱ། གསུར་བསྟོས་ཀྱི་མཇུག་ཏུ་སྦྱོད་འཇུག་སྟོན་ལམ་དང་། སྟོ་སྦྱོང་ཆོགས་བརྒྱད་མ་
གང་འོས་གསུང་ཞིང་གཞན་རྣམས་ཆོགས་དཀྱུས་ལྟར་བྱ། ཆོ་འཕུལ་སྒྲ་བའི་ཆོས་

@308B གསུམ་ནས་བཟུང་། ཚ་རྟིང་མ་གྲོལ་མ་ཐག་ཚེས་ར་ཚོགས་ཤིང་། དེའི་ཞལ་འདོན་ཡང་། ཐོག་མར་ཐབས་མཁས་ཐུགས་རྗེ་མ་དང་། གནས་བཅུ་བསྟན་རྒྱས་མ་གསུངས། དེ་ནས་པོ་
ཏ་ལ་ཡི་ཞེས་སོགས་སྒྲོལ་མའི་སྒྲུན་འདེན་དང་། རྗེ་བཙུན་འཕགས་མ་སྒྲོལ་མ་སོགས། ཡན་

ལག་བདུན་པ་བྲ། དེ་ནས་སྒྲོལ་མ་བཅུ་གཅིག་ཙམ་གང་བྱུང་གསུངས་ནས་རྗེ་བཙུན་བཙུམ་ལྡན་འདས་མ་ཞེས་སོགས་དང་། ལེགས་བྲིས་མ་འདོན། གདུགས་དཀར་རྒྱས་པ་བསྐྱོག་བཅས་
དང་། རྒྱལ་བ་བྱེ་བདུན་མ་གསུང་ཞིང་། དེ་ནས་ཉི་གཞོན་འཆར་ཀ་མ་དང་ཚོ་གཟུངས་རིང་

བྱུང་གཉིས་ཀ་གང་འཚམས་དང་། ཇི་སྤྱིད་ཐུབ་མཚོག་མ་བཅས་གསུངས་ནས། བྱུང་ན་ཐམས་ཅད་དང་། དེ་མིན་ཡང་དབུ་མཛད་ཀྱིས་པཎ་ཞུ་ལ་ཞུ་སེར་ཚད་ལྡན་བཞེས་ནས་བསྟན་འབར་
མ་དང་། ཚེས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པའི། ཞེས་སོགས་དང་། བདག་དང་གཞན་གྱི་དུས་

གསུམ་དང་། །འབྲེལ་བའི་ཞེས་སོགས་གསུངས་ནས་གྲོལ། ཚེས་རར་འགྲོ་ལོང་མེད་པ་བྱུང་ན། རྒྱུ་མཚན་བརྗོད་ནས་དབུ་མཛད་ལ་དགོངས་ཞུ་བྱེད་དགོས་སོ། །ཉ་ཤིའི་གསོ་སྦྱོང་སྐབས་
དབུ་མཛད་ནས། གནས་ཀྱི་བླ་མ་ལ་གསོ་སྦྱོང་གི་གནངས་བཅ་འབུལ། བླ་མས་ཀྱང་

མདོ་དང་ལས་གྱི་ཚོ་གའི་ཡན་ལག་བཅས་ཚིག་གཅིག་ཀྱང་མ་འབྲུལ་བར་གསེའིང་། གསེ་སྤྱོད་གི་ཉིན་ཞོག་ཚོགས་གྲོལ་བ་དང་། དབུ་མཛད་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཡང་སྟོང་ངམ། དེ་
མིན་ཀུན་གྱི་ཐོས་པའི་ཐོག་སྟོང་ཞིག་ཏུ་གཞི་བྱས་པའི་སྟོན་ལམ་གྱིས་སྤྱན་དྲངས།

གཤིང་བ་བཏིང་། ལྷ་གོས་དང་སྒྲུམ་སྒྲུབ་བཅེགས་ཏེ་གྲོན་ཕྱག་གསུམ་བཅའ་ནས། གཞི་དཔུང་པ་གཡོན་པའི་སྟོང་དུ་མ་རིག་ཅམ་ལག་གཡོན་གྱིས་བཏིག་ནས་བཟུང་། དེ་ནས་ཤང་ཚ་དང་
བཅས་ཀྱི་བདུན་གྱི་དབྱངས་ལྟར་སྟོན་པའི་གདངས་མཐོན་ངེས་སུ་གྲངས་མ་ནོར་བར་

ལེགས་པར་བརྟུང་། དེ་ནས་ལྷ་མ་དགོ་འདུན་རྣམས་ཀྱང་རང་རང་གི་བསྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་སྟོགས་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བའི་བསམ་པ་དང་། ཚོས་གོས་རྣམ་གསུམ་སོགས་ལེགས་པར་གྲོན་ནས་
སྟོན་ལམ་ཞི་དུལ་གྱིས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་འདུ་ཞིང་གནས་པར་བྱས་ནས། ཐོག་མར་ལྷ་

@309A ༄། །མས་བསྐྱལ་ཏེ་གནས་བཅུ་དང་། འདུལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་སྟིང་པོ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་དལ་བྱས་གསུངས། ཕྱིར་བཅོས་དབུ་མཛད་གྱིས་བསྐྱལ་ནས། དེ་མན་ཆད་ཐམས་ཅད་གཞི་
གསུམ་ཚོ་ག་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཆད་ལྷག་ནོར་འབྲུལ་གྱིས་མ་གོས་པར་བྱ་

ཞིང་། གསེ་སྤྱོད་འདི་ནི་རང་གཞན་ཡུལ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ་ཕན་པའི་གནས་གཅིག་ལུ། དགོ་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱི་ཐར་པ་སྐྱབ་པའི་བྱ་བའི་རིམ་པ་གཅིག་ལུར་གྱུར་པ་ཡིན་པས། འདི་ལ་དངོས་
སྲུ་འཇུག་པའི་སྐལ་བ་བྱུང་པར་ཅན་ཡོད་བཞིན་དུ། འདི་ལས་དོན་དང་བྱ་

བ་གལ་ཆེ་བ་གཞན་ཡོད་པར་བཟུང་ནས། དགོ་འདུན་ལ་བཏིན་པའི་ཟང་ཟིང་ལ་བྱང་བ་ལྟར་འཁོར་ཞིང་། ཆོས་ལ་རི་དྲགས་ལྟར་བྱོལ་ནས་འགོ་བའི་དགོ་སྤྱོད་གི་གཟུགས་བརྟན་རྣམས་ནི།
བསྟན་པ་ནང་ནས་བཞིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པས། དགོ་ཚུལ་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་

ནས་གསེ་སྤྱོད་ལ་ངེས་པར་ཕེགས་དགོས་ཤིང་། དགོ་སྤྱོད་ན་བ་སོགས་སྐྱེན་དབང་དྲག་པོས་ལུས་ཀྱིས་དངོས་སྲུ་འདུ་མ་ཐུབ་རུང་། སེམས་ཀྱིས་དགོ་འདུན་གྱི་ལས་ལ་གཅིག་ཏུ་འདུན་པར་
བྱས་ནས། དགོ་སྤྱོད་གཅིག་ལ་འདུན་པ་དང་ཡོངས་དག་འབུལ་བའི་ཆོག་བྱ་ཞིང་། དེས་

ཀྱང་དགོ་འདུན་གྱི་དབུས་སྲུ་བཟོད། ཆོ་ག་དེ་ཡང་མི་ཐུབ་པའི་སྐྱེན་བྱང་ན་ལག་བརྟེན་གྱིས་འབུལ་བ་ཡན་ཆོད་དང་། ཡང་དགོ་འདུན་དུ་མ་ལོངས་པས་གསེ་སྤྱོད་མ་ཐུབ་ན། འདུ་ཁང་དུ་
མཆོད་པ་བཤམས་ནས་དགོ་སྤྱོད་གསུམ་མན་ཆད་གང་ཡོད་ཀྱང་འདུས་ནས་གསེ་སྤྱོད་བྱིན་

རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དེ་འདྲི་ཆོ་བསྐྱེད་མཚམས་ཡིན་ན་རང་གི་ཤག་དུ་བྱིན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བ་སོགས་གཞི་གསུམ་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་ཕྱག་ལེན་དུ་འཁེལ་བར་བྱ་ཞིང་། དེ་ལྟར་དག་འདུན་ཐམས་ཅད་རི་ཁྲོད་
དུ་བཞུགས་སུ་མ་ནས་རང་གི་སྒྲིབ་དོན་དུ་གཞན་ལ་ཉིན་འཁོར་གྱི་འགོ་དགོས་བྱུང་ན།

གནས་གྱི་སྒྲུ་མ་དང་། དབུ་མཛད་ལ་རྒྱ་མཚན་དང་བཅས་དགོངས་ཞུ་བུ། ཚོགས་ཐངས་རེ་གཉིས་ལ་ཡང་འགོ་མི་བྱབ་པ་བྱུང་ན་དབུ་མཛད་ལ་དགོངས་ཞུ་བྱེད། ཞག་སྒྲོད་གྱི་རིགས་རྣམས་སྒྲུ་
མ་དབུ་མཛད་སྒྱི་པ་དང་བཅས་པ་ལ་དགོངས་ཞུ་མ་བྱས་པར་ཕྱིན་མི་ཚོག་། རྟོར་རྒྱ་

@310B བཞི་པའི་ཆོས་བཙུ་ལ་ཐོན་ནས་དག་འདུན་རྣམས་སྒྲིབ་དུ་ཕེབས་པ་ན། ཇི་སྐད་དུ་སོ་སོར་ཐར་པ་ལས། ཇི་ལྟར་བྱང་བ་མེ་ཏོག་གི་། ཁ་དོག་དྲི་ལ་མི་གཞོད་པར། །ཁྱུ་བ་འཇིབ་ནས་
འཕྱར་བ་ལྟར། དེ་བཞིན་བྱབ་པ་གྲོང་དུ་རྒྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བྱང་བས་མེ་ཏོག་གི་དྲི་མདངས་ལ་

མི་གཞོད་པར་ཁྱུ་བ་འཇིབ་ནས་འགོ་བ་ལྟར། །རང་ཅག་གྲང་ཆགས་སྒྲང་མེད་པས་བྱིམ་པ་ལ་མི་གཞོད་པར། འབྲལ་གྱི་དགོས་དོན་རང་གི་འཚོ་བ་ཙམ་སྒྲངས་ནས། དགོན་པའི་ཕྱོགས་སུ་
སྐྱུར་དུ་འགོ་བཞུགས་པས། དེ་དོན་ཕྱགས་ལ་བཅང་བཞིན་དུ། འབྲལ་སྒྲངས་བྱབ་དབང་རིན་པོ་

ཆེ་དང་། ཆོས་གོས་རྣམས་གསུམ། ལྷུང་བཟེད་དང་ཚུ་ཚགས། གདིང་བ། མཐུལ། བྱང་ན་ཆོས་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་མཁར་གསེལ་བཅས་མ་ལུས་པར་བསྐྱམས་ནས། གཞན་གྱིས་མཐོང་བཅམ་
གྱིས་ནང་གི་བསམ་པ་རིག་པའི་དད་པ་འདྲན་རྣམས་སུ་བྱས་ནས་ཐེབས། སེ་སེའི་སྤྱིན་བདག་གི་ནང་

དང་། བྱོང་ཆོག་གིས་གང་ལ་ཡང་། རང་གི་དགོ་ཅུ་ཚུལ་བྲིམས་མ་ཤོར་བའི་ཐོག །གཞན་གྱིས་བཅོལ་བའི་དགོ་བ་རྣམས་ལ་གཡོ་ཟོལ་མེད་པར་གང་རྣམས་གྱིས་འབད་པ་མ་གཏོགས། ཐེ་
འཐག་པ་དང་། ཕྱགས་འཛོལ། འཇིག་རྟེན་གྱི་དབྱ་འདུལ་བ་དང་། གཉིན་སྐྱོང་བ་སོགས་རབ་བྱུང་

ལ་མི་འོས་པའི་ལས་རྣམས་བཅོལ་ཡང་རྣམ་པ་ཀྱན་ཏུ་མི་བྱ་ཞིང་། ལྷག་པར་བྱད་མེད་ལ་ཆགས་སེམས་གྱིས་རིག་པ་དང་བལྟ་བཅམ་ཡང་མི་བྱ་སྟེ། སྟོན་དབྱ་བཅམ་པ་གཅིག་གིས། ཕྱག་
གཡས་པ་ལ་གཅིས་སྤྲས་ཆེན་པོ་མཇོད་པས་གཞན་གྱིས་དེའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞུས་པས། །

ངས་སྐྱེ་བ་སྟོན་མ་ཞིག་བྱད་མེད་ལ་ཆགས་སེམས་གྱིས་ལག་པས་རིག་ཅམ་བགྱིས་པས། དེ་ནས་སྐྱེ་བ་ལྔ་བརྒྱུད་ལག་རྩམ་ཤ་སྟག་ཏུ་བྱུར་པས། ལག་པ་ཚང་བ་ད་ངེས་ཁོན་ཅམ་གསུངས་པ་
ལྟར་རོ། །གཞན་ཡང་ཁྱོད་བག་གིས་ཅི་བ་དང་། ཅ་ཅ་སྟོག་པ་སོགས་ཕྱར་གཡེང་གི་རིག་

དང་། ལྷག་པར་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་བསྟན་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་འཆོ་བ་དང་། སྤྲིག་གོགས་དང་འགྲོགས་པ་སོགས། སྐབས་འགྲོའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་འགལ་བའི་རིགས་རང་གིས་བྱེད་པ་ལྷ་
ཞོག །གཞན་དག་ཀྱང་དེ་ལས་ལྡོག་པའི་ཐབས་ལ་གང་མཁས་བྱ། དེ་ཙམ་གྱིས་བྱིས་པ་ལ་མ་ཕན་^{@311A} ༡༡། །ན་དག་སྤྱོད་བྱེད་པ་ངོ་རི་ཆ། གཞན་ཡང་ཆོས་གོས་ནྟམ་གསུམ་ནི།
ལུས་ཀྱི་པགས་པ་ལྟར་བཅད་བར་གསུངས་ཤིང་། ལྷ་བཟེད་ཀྱང་མིག་ལྟར་བཅད་བར་གསུངས་པས། བཅའ་ལག་གཞན་གསོག་བསྐྱང་ལ་མ་ཡིངས་པར། དེ་དག་ཆར་རྒྱ་དང་བདག་

ཆག་སོགས་གྱིས་རྒྱད་མ་ཐོས་པར་བྱ་ཞིང་། དེའི་ཕྱིར་དུ་ད་ལྟ་ཆར་བེར་གྲགས་པའི་དབྱར་གྱི་གོས་རས་ཆེན་ཆད་ལྡན་ཡང་། རྟོར་རྒྱ་ལྷ་པའི་ཆོས་བཅུ་དྲུག་ནས་བཙལ་ཞིང་བཅད་བར་བྱ། ལྷག་
པར་ཉ་སྟོང་གི་དུས་སུ་རང་གི་འདུག་གནས་ལ་བྱི་དོར་དང་། མཆོད་པ་ངོ་སོ་ཐོན་པ་ལུལ་ནས་

ཆོས་གོས་ནྟམ་གསུམ་གྲོན་ཏེ་གསོ་སྤྱོད་བྱིན་རྒྱབས་བྱ་ཞིང་། རྒྱན་པར་ཆོས་གོས་ནྟམ་གསུམ་ཞག་ཏུ་མ་བུལ་བར་བྱེད་པ་དང་། ལྷ་བཟེད་ལས་ཟས་ལ་འོངས་སྤྱོད་ཅིང་། ལུད་མཆོད་འབུལ་
བ་དང་། བྱིན་ལེན་བྱེད་པ་སོགས་ལ་གང་ལས་ཀྱང་བརྩོན་པར་བྱ་ཞིང་། ལྷག་པར་སྤྲིའི་སྤྱི་

རིམ་སོགས་སྤྲེགས་ཆོགས་ནྟམས་དང་། གཞན་ཡང་གྲ་པ་བཞི་ཡན་ཆོད་ཆོགས་ན་ཞོག་ཇའི་ཕྱག་འཆལ་སྟོར་དང་། སྤྱོད་ཆོས་ཐུན་དུག་དང་། མཇུག་ཏུ་གསུར་བསྟོས། མཐུལ། སྐབས་
སེམས་ལན་གསུམ་དང་། ཆོགས་བཅད་གསུམ་བཅས་འདོན་རྒྱ་དང་། དག་རྒྱལ་ནས་བྱིན་ལེན་

འབྲུལ་རྒྱ་དང་། གསོལ་ཆོགས་སྐབས་གསོལ་ལྷུང་བསྐྱམས་ཏེ། ཡུད་མཆོད་འབྲུལ་བཤམས་ཀྱི་ཞལ་འདོན་སྐབས་གསུམ་པ་སོགས་དང་། མཇུག་ཏུ་བསྡོམ་ཡོན་སྦྱོང་དང་། གྱིན་ལེན་
བཞིག་པ་སོགས་ཕུག་ལེན་རགས་པ་རྣམས་རྒྱན་ཆོགས་ལྟར་བྱ། རང་གི་གཉེན་དང་ལོ་རྒྱུས་

གང་ཡིན་ཡང་། དེ་ལ་ཏ་ཅང་ཞེན་པ་ཆེས་དྲགས་ན། དགོ་བའི་མཐུན་རྒྱུན་དུ་འགོ་བ་ལྟ་ཅི། ཆོ་འདིའི་ཟས་གོས་ཀྱིས་གོགས་སུ་ཡང་མི་འགོ་བར། གཞན་དང་འཐབ་ཚོད་འབྲུག་ལོང་སོགས་
ཀྱི་རྒྱུན་དུ་སོང་ནས་ཤི་མ་རན་གོང་ལ་ཤི་དགོས་པ་སོགས་འབྱུང་སྟེ། འདོད་པའི་ཉེས་དམིགས་

བཤད་པའི་ཐད་ཀྱི་སྦྱོད་འཇུག་ལས། འདིར་ནི་གསོད་དང་འཆིང་དང་གཅོད། །ཕ་རོལ་ཏུ་ནི་དཔྱལ་སོགས་སྐྱབ། །ཅེས་གསུངས་ཤིང་། ཤི་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡང་མདོ་ལས། དུས་ཀྱི་ཉེན་ཏེ་
རྒྱལ་པོ་འགོ་འབྱུང་ན། །ལོངས་སྦྱོད་མཛེས་དང་གཉེན་བཤེས་རྗེས་མི་འབྱང་། །ལུས་ཅན་དག་ནི་གར་

@312B དང་གར་འགོ་བར། །ལས་ནི་གྲིབ་མ་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་འབྱང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཉེན་བཤེས་ལོངས་སྦྱོད་ལུས་དང་བཅས་པའི་གསེབ་ནས། རང་གཅིག་ཕུ་མར་གྱིད་གྱིལ་
ནས་སྤུ་བཏོན་པ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཏུ་འགོ་བ་ན། དེ་དག་རྗེས་སུ་མི་འབྱང་བར། དེ་དག་གི་དོན་དུ་བྱས་ཤིང་

བསགས་པའི་སྒྲིག་པ་རྣམས་རྗེས་སུ་འབྲང་ནས། སྤྱག་བསྐྱེད་ཆེ་ལ་རྒྱུན་རིང་པར་སྦྱོང་དགོས་པ་རྣམས་ཡང་ཡང་བསམས་ནས། གང་ལ་ཡང་འདོད་པ་རྒྱང་ཞིང་ཆོག་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ནི་
ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་། །དེ་ལྟར་རང་གི་ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་ནོར་ལ། ཆགས་སྤང་སོགས་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུན་པོ་

མ་ཤོར་བར་བྱས་ནས་སྤྱིན་བདག་གི་དད་རྗེས་ལ་ལོངས་སྤྱད་ན་རང་ལ་མི་གཞོད་ཅིང་སྤྱིན་བདག་ལ་ནི་ནོར་སྤྱོད་ཀྱི་ཐབས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པར་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་
བྱིམ་དུ་སྒོ་ལྷག་མ་ལུས་པར་བྱས་ཏེ། འདོད་པ་ལ་བྱི་མིག་མི་བཟླ་བར་བྱུང་ན་ཉོར་རྒྱ་བཅུ་པའི་ཡར་

ངོའི་གསོ་སྦྱོང་ཟེན་ངས་དང་། དེ་མིན་ཡང་རྒྱ་བ་དེའི་ཆོས་ཉིར་གསུམ་ཉིན་དག་ཚུལ་སྦྱོང་ཚང་མ་དགོན་དུ་ངས་པར་འཛོམས་པར་བྱེད། ཅིས་ཀྱང་ཡོང་མི་བྱུང་པའི་རྒྱུན་དྲག་པོ་དག་འདུན་
རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ལ་གསལ་ངས་ཀྱི་རིགས་བྱུང་ན་རྒྱ་མཚན་དང་བཅས་བྲམ་མ་དབུ་མཛད་སྤྱི་པ་བཅས་

ལ་དགོངས་ཞུ་བྱེད་ཅིང་། དེ་མིན་རང་དགར་བསྐྱེད་པ་བྱུང་ན་དགོ་འདུན་ནས་ཡར་སྐྱད་གཏོང་ཞིང་། །ཁག་ཐེག་དང་བཅས་གཉིས་ཀ་ལ་མད་ཇ་རེ་རེ་དང་། །ཁོ་རང་ལ་བརྒྱ་ཕྱག་གི་ཆད་པ་བྱ།
ད་དུང་ཡར་མི་ཡོང་བ་སོགས་དགོ་འདུན་གྱི་བཀའ་དང་དུ་མི་ལེན་པར་ལུ་མཆོད་ཐལ་ན་གནས་

དབྱུང་ཀྱང་བྱ། འདི་ནས་བཟུང་དགོ་འདུན་དམངས་སྡེ་ནང་དུ་ཕེབས་མ་རན་པར། སེ་སེ་གྲོང་ཚོག་ལ་སྤྱིན་མི་ཚོག་ །སྤྱིན་བདག་ན་བ་དང་ཤི་བ་ལ་ཐུག་པའི་རྒྱུན་དྲག་པོ་བྱུང་ན་སྤྱིན་བདག་ནས་
ཀྱང་སྐྱེ་རིམ་གྱི་བད་སྤྱི་པ་ལ་རྒྱག་པ་མ་གཏོགས་སྐར་བད་བྱངས་མི་ཚོག་ །སྤྱི་པ་ནས་ཀྱང་

སྤྱིན་བདག་རང་གིས་མི་འདི་དང་འདི་ཞེས་ཁ་གསལ་བྱུང་ན་དེ་རྣམས་དང་། དེ་མིན་གན་གཞོན་དང་། འདོན་ཆའི་གོ་བབས་ཀྱིས་གཏོང་ལུགས་བྱེད། དེ་ནས་ལྷ་མཆོད་ཉིན་སྤྲོ་མའམ། དབྱ་
མཛད་ནས་བཅའ་ཡིག་འདི་བཞིན་ཚོགས་ཀྱི་དབུས་སུ་སྤྱིན་སྤྱོན་ལེགས་པར་བྱ་ཞིང་།

@313A ༄༄༅། །ལྷག་པར་གསར་འཛུགས་དང་། སྤྱིགས་ལམ་དངོས་གཞིའི་སྐོར་རྣམས་སྤྱོག་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཚོགས་གཏམ་དང་སྤྱིལ་ནས་ཀྱན་གྱིས་བད་འཕྲོད་ངེས་སུ་བྱེད་པ་གལ་ཆེ་
བས། དེ་ཉིན་མ་ཚར་ཡང་ཞག་གསུམ་གྱི་བར་སྤོག་ཅིང་། བཅའ་ཡིག་སྤོག་

མ་ཚར་བར་དགོ་འདུན་གྱི་སྤྱི་དོན་བྱེད་པའི་སྤྱི་པ་གཉིས་ཀྱང་ཚོགས་གཏམ་ངེས་དགོ་འདུན་གྱི་གལ་གཤམ་དུ་འཁོད་ནས། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡིད་དང་རྣ་བ་ལེགས་པར་གཏད་དེ་གསན་དགོས་
ཤིང་། ན་བ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུན་དྲག་པོ་བྱུང་ན་མ་གཏོགས་ཚོགས་ཀྱི་གནང་བ་ཡང་ལྷས་

མི་ཚོ་གཅིང་། དེ་ནས་རྒྱན་པར་ཡང་ཚོགས་གཏམ་བཏང་བ་ཙམ་དུ་མ་བཞག་པར་གནས་ཀྱི་སྒྲ་མ་དང་བྱད་པར་དབུ་མཛད་ནས་གཞན་པན་དང་སྒྲངས་ཀྱི་བསམ་པ་བྱང་པོས། སྒྲོར་བ་ཉེ་རིང་
དུ་མ་ཤོར་བར། དགོན་པ་དང་སྡེ་ནང་སོགས་གང་དུ་ཡང་། བསམ་སྒྲོར་ལ་སྒྲོན་ཆགས་

པ་རྣམས་ལ་ཁོ་རང་དང་ཁག་ཐེག་བཅས་ལ་བཀོད་འདོམས་གང་འོས་བྱ་ཞིང་། སོ་སོ་ནས་ཀྱང་རང་དོན་འདིས་བྱུང་དུ་བཞེས་ནས་མཛད་པས། ཐུགས་རྗེ་དང་བཀའ་བྲིན་ཅན་ཙམ་སྒྲིམ་པའི་
བསམ་པ་དང་སྒྲངས་ཀྱིས་ཉན་པ་མ་གཏོགས། བསམ་པས་མི་འདོད་པ་དང་། སྒྲོར་བས་ལན་

སྒྲོག་པ་སོགས་གཏན་ནས་མི་བྱ་ཞིང་། དེ་ལྟར་བྱེད་པ་བྱུང་ན་སྒྲ་མ་དང་དགེ་འདུན་ནས་ཁོ་རང་དང་ཁག་ཐེག་བཅས་ལ་ཆད་ལས་སོགས་ཀྱིས་ཆར་གཙོད་གང་འོས་བྱ་ཞིང་། ཚུལ་བཞིན་ཉན་
པ་རྣམས་ལ་ཚོག་གིས་ལེགས་སོ་བཞེད་པ་རྒྱུ་ཆད་ཀྱིས་རྗེས་འཇིག་བྱ་དགོས་ཏེ།

འདུལ་བ་ལུང་ལས། བཞན་པ་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་ནི་སྒྲ་ཡི། རབ་དུ་བྱུང་ཞིང་བསྐྱེན་པར་རྗེ་གས་པར་བྱས་ནས་ཡལ་བར་འདོར་བ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དབུ་མཛད་ནས་ཀྱང་
བསམ་སྒྲོར་མི་མཁས་པའི་རིགས་བྱུང་ན། གནས་ཀྱི་སྒྲ་མས་གོ་བཤད་བསེབ་དགོལ་

མཛད་པས་སེལ་བར་བྱ། གང་ལྟར་ཚང་མས་བྱ་སྒྲུ་གཞོན་གྱི་ཚུལ་དུ་གཅིག་འོག་གཅིག་ཞོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་དམ་ཆོས་ལག་ལེན་དུ་བསྐྱིགས་པའི་སྐྱིགས་ལམ་གོང་འཕེལ་དུ་འགོ་བཞེས་ཅི་ནས་
མཛད་དགོས་སོ། །༥ གཉིས་པ་ཞར་བུང་བདེ་བར་གནས་པའི་རྒྱུན་གཏོང་སྒྲོ་སོགས་

@314B གྱི་སྒྲོར་ལའད་པ་ནི། དགའ་ལྡན་ལྔ་མཛོད་ཆེན་མོ་ནས་ས་གཞུ་བའི་བར་གྱི་རྒྱུན་ང་རྣམས་དང་། །དམིགས་གསལ་རྟོར་རྒྱ་དང་པོའི་ཆོས་གསུམ་ནས། བདུན་གཅིག་གི་རིང་དང་།
རྟོར་རྒྱ་བཞི་པའི་ཆོས་བརྒྱད་ནས་བདུན་གཅིག་གི་རིང་སྤྲན་སྒྲུབ་མཛོད་སོགས་དང་། གཞན་ཡང་

ཉིན་བྱུང་དང་། ཆོགས་ཐེངས་ཁ་ཡར་བཅས་གྱི་སྒྲུར་འཇགས་གྱི་གཏོང་སྒྲོ་གང་ཡོང་ཉམ་ཆག་ཏུ་མ་སོང་བར། དགོ་འདུན་རྣམས་གྱི་ལྒྱགས་ལ་སྤྲིན་ཞིང་། སྒྲུ་གཟུགས་ལ་འཕྲོད་དེས་སྒྲུར་
ནས་བཟའ་བརྟུང་གི་འཛོ་བ་སོ་སོའི་གོ་ཆོད་ངེས་གཏོང་དགོས་ཤིང་། ལྷག་པར་

རང་ཅག་ཆོས་ལ་རང་སྟོབས་མ་རྙེད་པའི་རིང་། དམ་ཅན་ཆོས་སྒྲོང་སངས་རྒྱས་གྱི་ཞལ་མཐོང་བ་སོགས་མཚན་ལྡན་རྣམས་གྱི་བྱུགས་དམ་སྒྲོང་ཞིང་ཉམས་ཆགས་གསོས་ནས་འཕྲིན་ལས་
བཅོལ་བ་གལ་ཆེ་བས། སྤྱི་པ་ནས་མཛོད་གཏོར་རྣམས་གཙང་མར་བཤམས།

སོ་སོ་ནས་ཞལ་འདེབས་ཀྱང་བྱས་ཏེ། ཉོར་ཆེ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆོས་ཉིར་གསུམ་ནས་བདུན་གཅིག་གི་རིང་། ཉིན་བྱབ་གྱི་གཏོང་སྒྲིའི་ཐོག །དག་འདུན་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱང་གསོ་ཆ་ཆང་གནད་
སྒྲིན་མཛད་དགོས་ཤིང་། ལྷོགས་ན་ཆེ་བ་གང་ཡིན་གྱི་ཆོས་ཉིར་དགྲ་ལ་དུས་གཏོར་རེ་

ཡང་བྱ། སྐལ་བ་འགྲོ་བྱུང་དང་ཐོབ་བྱུང་ཡང་། གནས་གྱི་སྒྲ་མ་ལ་ངོ་སྐལ་གཅིག་དང་། སྐལ་འཕར་གཉིས། དབྱ་མཛད་དང་སྤྱི་པ་གཉིས་སོ་སོར་ངོ་སྐལ་རེ་དང་སྐལ་འཕར་རེ། བཀའ་འགྲུར་
རིན་པོ་ཆེར་རྒྱན་པར་སྐྱ་སྐལ་རེ་དང་། སྤེན་དུ་སྤྱན་བྱངས་པ་ན་སྐྱ་སྐལ་ལྔ་རེ་བཅས་

འབུལ་ཞིང་། སྤེའི་སྤྱི་རིམ་གྱི་བཀའ་འགྲུར་རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱ་སྐལ་རྣམས་སྤྱི་པ་གཉིས་ནས་བསྐྱ། སྤྱིན་བདག་དམིགས་བསལ་གྱི་གདན་ཉུ་བྱས་པ་རྣམས་དང་། རྒྱན་པར་གྱི་སྐྱ་སྐལ་སྐྱབས་ཏེན་
སྤྱི་འཛོག་གང་བྱུང་བཅས་དག་འདུན་གྱི་སྤྱི་རྩིས་སུ་འཛོག །གཞན་ཡང་གནས་གྱི་

སྒྲ་མ་ལ་མང་ཇ་ཅི་ཡོད་གྱི་སྐལ་བ་འབུལ་ཞིང་། སྤྱི་པ་གཉིས་དང་ཞལ་ཏ་བ་བཅས་ལ་ཡང་གཏོད། དམིགས་བསལ་བསྐྱེན་མཆོམས་སོགས་མཛད་པ་བྱུང་ན། དེའི་རིང་ལ་མང་ཇ་འབུལ་ཞིང་།
ནད་ཀྱིས་ཟིན་ནས་ཆོགས་ལ་མི་ཕེར་ངེས་ཅན་བྱུང་ན་གཞན་བཏང་ནས། སྒྲ་མ་དང་

@315A ཨྲ། །དབྱུ་མཛད་སྤྱི་པ་བཅས་ལ། མ་དྲག་པར་ཚོགས་སོགས་གྱི་གནང་བ་ཉུ་ཞིང་། ལྷ་མ་དགོ་འདུན་ཐམས་ཅད་ནས་ཀྱང་ནད་གསོ་བའི་ཐབས་ལ་གང་བརྩོན་མཛད་དགོས་ཏེ།
འདུལ་བ་ལས། མཁན་པོས་ཀྱང་ནད་གཡོག་བྱ་དགོས་པར་གསུངས་པས།

ནད་གཡོག་མེད་པ་སོགས་བྱུང་ན། ལྷ་མ་དགོ་འདུན་སྤྱི་ནས་ནད་གཡོག་ཆེད་དམིགས་བསྐྱོས་ནས་འཛོག་ །མ་དྲག་བར་དུ་ནད་པ་ནད་གཡོག་གཉིས་ཆར་ལ་མང་ཇ་ཡང་གཏོང་། གཞན་དགོ་
འདུན་སྤྱིའི་དོན་ཡིན་ན་མ་གཏོགས། ཚོགས་ལ་མི་ཡོང་བར་བག་མེད་

སྤྱིད་བདེ་བྱས་ནས་སྤོད་པ་དང་། སྤྱི་པ་སོགས་གྱིས་རང་གི་ལྟོས་བཅས་ཡིན་པ་ལ་བསམས་ནས། བྲིམ་པ་ལ་ཡང་མང་ཇ་གཏོང་བ་ནི། འདུལ་བ་ནས། ལྷགས་གོང་དམར་འབར་བ་ཁར་
བཅུག་པ་ལྟར་གསུངས་པས། དེ་འདྲ་ན་མ་པ་ཀྱན་རུ་མི་བྱ་ཞིང་། ཚོས་རའི་ཕོག་

ཀྱང་། ལྷ་མ་དང་སྤྱི་པ་སོ་སོ་ལ་མི་སྐྱལ་རེ་དང་། གཞན་དབྱུ་མཛད་ནས་རྒྱས་ཡོད་བྱས་ཏེ། ཚོས་ར་ཉིན་ལྟར་མ་ཆག་པ་ན་མས་ལ་ཚོས་ཕོགས་ཚང་མ་དང་། ཉིན་རེ་ཙམ་ཆག་ན་ཡང་། དེའི་
ཚོད་བཅག་ནས་གཏོང་ལྷགས་བྱེད། སྤྱི་པ་སོ་སོའི་རིང་དགོ་འདུན་གྱི་གཙུག་ལག་

ཁང་ལྷ་ཏེན་དང་བཅས་པ་དང་། ཕྱིའི་སྤྱི་གཙེད་འབྲུམ་པ་ལྷ་ཚར་དང་། བྱང་རྒྱལ་འབྲུམ་པ་བཅས་ལ་ཞིག་གསེས་དང་། རྒྱུན་གྱི་མཆོད་པ་འབྲུལ་བཤམས་སོགས་ལ་དོ་གཤམ་ཆེན་པོ་བྱ་ཞིང་།
དགོ་འདུན་སོ་སོ་ནས་ཀྱང་། རང་ཤག་སྤྱིལ་བྱ་ལ་ཞིག་གསེས་གང་དྲག

དང་། གཞན་རྣམས་ནས་ཀྱང་ས་དོ་རྩྭ་ཆད་གྱིས་པན་ཐོགས་དང་རོག་རམ་ཅི་རྩས་བྱ། དགོ་འདུན་གྱི་གནས་མལ་ཆོགས་གདན་ནི། དགོ་འདུན་རང་ནས་ཀྱང་གདིང་བ་མེད་པར་ལོངས་མི་
སྤྱོད་པར་གསུངས་པས། བྱིམ་པ་སོགས་ལ་འདིང་བ་དང་། རང་རང་གི་ཕྱལ་གྱི་

བེད་སྤྱོད་བྱེད་པ་སོགས་མི་བྱ་བར་ཉར་འཆག་ལེགས་པར་བྱེད། སྤྱི་རྫས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་སྤྲ་མ་དབུ་མཛད་སྤྱི་པ་ཐོན་ཟིན་གང་འཛོམ་ཐོག །འདོན་འཇུག་བྱེད་པ་མ་གཏོགས་གཅིག་ཙམ་གྱིས་
མི་བྱ། སྤྱི་སྒྲམ་སོགས་སྤྱི་པས་ཉར་ཞིང་། ལྷེ་མིག་དབུ་མཛད་ནས་ཉར་ར་བྱེད།

@316B དུས་མཆོད་སོ་སོའི་སྐབས་བསྐྱེན་བཀྱར་ཕྱན་བྱ་ལ་བལྟས་ནས། སྤྱིན་བདག་མང་པོ་ལ་མགོན་བདེ་རྒྱལ་སྟེ། དེ་ལ་ཆེད་དམིགས་གྱི་སྤྱོག་གཙེད་བྱེད་པ་སོགས་ནི། དོན་མེད་གྱི་འགོ་སྒོ་
ཆེ་ཞིང་། རྣམ་གཤེད་དང་སྤྱིག་ཆ་བ་ཆེ་བས། སྤྱི་སྒྲེར་སྲུས་ཀྱང་གཏན་ནས་མི་བྱ། དཀོན་མཆོག་ལ་

མཆོད་པ་དང་། དགེ་འདུན་ལ་བསྐྱེན་བཀྲམ། ཐ་ན་ཞིང་བྱད་པར་ཅན་ལ་ཕྱག་སྐྱོར་ཙམ་བྱེད་པར་བསམས་ནས་ཡོངས་བ་རྣམས་ལ། སྟོག་གཙོད་ལ་འཛེམས་ནས་ཤལ་སོགས་མེད་པའི་བབ་
སེལ་བཏང་ནས། ཇེ་འབྲས་སོགས་གང་འབྱོར་གྱིས་སྒྲེ་ལེན་གང་བྲག་བྱེད། ལྷ་མཆོད་དང་།

བཙེ་ལྷ་མཆོད་པ་བཅས་གནང་ཆེན་ཉིན་གཉིས་པོ་དེ་ལ། དགོང་པ་ཡང་ཉུ་མི་དགོས། དེ་མིན་རྒྱུན་པར་བྱད་མེད་དགོན་ནང་དུ་ཡོང་མི་ཆོག་ཅིང་། བྱད་མེད་གཏུགས་དགོས་རིགས་བྱང་ན་
ཡང་། དགོན་གཤམ་དུ་ཀྱན་གྱིས་མཐོང་སར་བཏུགས། རང་གི་མ་སོགས་ཅིས་ཀྱང་དགོན་

ནང་དུ་ཡོང་དགོས་བྱུང་ན། ལྷ་མ་དང་དབུ་མཛད་སྤྱི་པ་བཅས་ལ་དགོང་ཉུ་བྱེད། དགོན་ནང་དུ་བྱད་མེད་ཞག་སྟོད་གཏན་ནས་བྱས་མི་ཆོག། ཡང་སྐལ་འཕར་སོགས་དགེ་འདུན་གྱིས་གནང་བ་
སྒྲུལ་བ་རྣམས་མ་གཏོགས། གཞན་དགེ་འདུན་ལ་ཁག་བཏགས་ནས། ཕར་སྟོངས་པ་དང་།

ཚུར་ཕུལ་བ་གང་ཡིན་ཡང་། དགེ་འདུན་ལ་ཉིར་མཁོ་ཡོད་མེད་དང་། ཇེས་རིན་ཐང་ཆེ་རྒྱུང་སོགས་གང་ལ་ཡང་མ་སྟོས་པར། འདུལ་བ་ལས། དགེ་འདུན་གྱི་ཇེས་བྱ་ས་ལའི་འདབ་མ་ཞེས་
གསུངས་པས། ཉུ་སྤྱི་འདབ་མ་ཙམ་ཡན་ཆོད་གང་བྱུང་ཡང་། འབུལ་བའི་དུས་ལས་

མ་ཡོལ་བར། །དགོ་འདུན་གྱི་ཞལ་དང་ཕྱག་ཏུ་གང་འོས་ཀྱིས་འབུལ་བ་མ་གཏོགས། རང་གི་ཡིན་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་བདག་གིར་བབྱང་ན། ཉེ་བའི་མཚམས་མེད་ཀྱང་འབྱུང་ཉེ་བས་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས་འཛོམ་ཆ་གང་ཆེ་མཛད་དགོས་ཏེ། སྟོན་རྒྱ་གར་དུ་སྟེ་སྟོད་འཛིན་པ་གཅིག

གིས། དགོ་འདུན་ལ་རྩལ་འཕྲུགས་པའི་རྟེན་པ་འཛོལ་དུ་བྱོན་ཅ་ན། ཆོང་དཔོན་གཅིག་གིས་རིན་པོ་ཆེ་བྱིན་པས། ཁོང་ཐོབ་སྟོ་སྐྱུས་ནས་ཉར་འཛག་བྱས། དེ་དགོ་འདུན་རྣམས་ཀྱིས་བྱིར་ཤོག་
ཅས་བཀྲལ་གྱང་། བྱིད་རྣམས་ལ་ཕུལ་བ་ནི་མིན། ང་རང་ལ་བྱིན་པ་ཡིན་ཟེར་ནས་མ་

@317A ༄༅། །ཁྱུགས་པས། ཕྱིས་སྟེ་སྟོད་འཛིན་པ་དེ་དགོ་འདུན་ཐམས་ཅད་འདུས་སའི་རྒྱ་ལམ་གཅིག་ཏུ་འབྱུ་ཆེན་པོ་ཁོང་ནས་མི་འབར་ཞིང་སྐྱལ་བསྐལ་ལ། ཕྱི་ལོགས་ནས་ལུས་ལ་
སྟོན་བུ་དུ་མ་འདུས་ནས་ཟ་བ་གཅིག་ཏུ་སྐྱུས་ཏེ། སྟོན་གྱི་བག་ཆག

ཀྱིས་དགོ་འདུན་འགྲིམ་ཅ་ན་མགོ་ཐེག་ཐེག་བྱེད་ཅིང་། ལོ་མང་པོར་སྐྱལ་བསྐལ་ཆེན་པོ་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་སྟོང་དགོས་པ་བྱུང་བ་དང་། བོད་དུ་ཡང་ཕོད་མདོ་བྱ་བའི་དགོན་གནས་ཆེན་པོ་ཞིག་
གི་གནས་བརྟན་གཤིན་རྗེའི་གཤེད་གྱི་ཞལ་གཟིགས་པའི་དགོ་སྟོང་གཅིག་ཤི་ནས་མ་

འགྲངས་བར། དགོ་འདུན་རྣམས་སྟོད་ལ་གཏོར་མ་ལ་ཚོགས་དུས་སུ། ཆིག་ཆིལ་ཟེར་བའི་སྒྲ་མང་པོ་བྱུང་། ལྷག་པར་དགོང་ཅིག་དགོ་བསྟེན་པ་གར་སོང་ཟེར་བ་བྱུང་ནས། དགོ་འདུན་གྱིས་
དྲག་སྒྲགས་མང་པོ་བསྒྲས་པས། དེ་ཙམ་གྱིས་ད་མི་ཐུབ་ཟེར། བྱིད་སུ་ཡིན་བྱས་པས། ང་

གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་དེ་ཡིན་ཟེར་རོ། །བྱིད་རྟེན་དགོ་སྟོང་གཅིག་ལ། ཡི་དམ་ལྷ་འི་ཞལ་མཐོང་བའི་བྱུང་པ་བརྟེས་པ་གཅིག་ཡིན་པ་ལ། འདི་ལྟར་འགྱུར་བ་ཅི་ཡིན་བྱས་པས། དས་ཡི་དམ་
མཐོང་ནས་འདི་ཙམ་རེས་མི་ལྟོ་སྟེམ་ནས་དགོ་འདུན་གྱི་རྩུས་ཕྱབ་མ་ཞིབ་མ་གང་ལ་བཅད་

སྟུང་པས་ཡི་དྲགས་སུ་སྦྱིས་པ་ཡིན་ཟེར། དགོ་བསྟེན་གར་ཡོད་འདྲི་བ་གང་ཡིན་བྱས་པས། དགོ་འདུན་གཏོར་མ་ལ་ཚོགས་ཅ་ན། ང་གཏོར་མ་ལེན་པར་རྟག་པར་ཁང་ཐོག་ཏུ་འོང་། དགོ་
བསྟེན་འདི་སེམས་བཟང་ཞིང་གཏོར་མ་མ་ཆག་པར་གཏོང་བས་ང་ལ་ཕན་པ་གཅིག་

ཡོད་པ་ལ། དེ་རིང་ཆག་ནས་ངས་དྲིས་པ་ཡིན་ཟེར། བྱིད་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོ་དེ་ཡིན་ན། སེམས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཞོག་བྱས་པས། དེད་ཡི་དྲགས་ལ་སེམས་སྐད་ཅིག་ཀྱང་སྟོད་པའི་གོ་སྐབས་
མེད་ཟེར་བ་བྱུང་། འདི་འདྲ་གཅིག་རྒྱ་གར་གྱི་བློ་ན་ལེ་རྒྱར་ཡང་བྱུང་ཞིང་། གཞན་

ཡང་སངས་རྒྱལ་གཉིས་པ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་སྐྱབ་ཙམ་ཡིན་ཡང་། ལས་ཚུལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པས། དགོ་འདུན་གྱི་གཉེར་མཛད་དུས། དེ་རིང་གི་གཏོང་སྟེའི་ཞོ་སང་ཉིན་གཏོང་རྒྱུར་བཞག་
པས། དེ་རྒྱབ་ཡི་དྲགས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཉམས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་འོ་བརྒྱལ་བ་བྱུང་ཞིང་། སྟོན་

@318B བྱུང་དེ་ཉམས་ད་རྒྱུན་བར་གྱི་གཉིན་པོ་སྟོབས་ཆེས་པས་འཕྲལ་དུ་སྟོན་ནས་རྫོགས་པ་དང་། ལ་ལ་ཕྱི་མར་དུད་འགོ་དང་ཡི་དྲགས་སུ་སྐྱེས་པ་ཙམ་རེད་དེ། རང་ཅག་རྒྱུན་པར་གཉིན་
པོའི་ཕྱོགས་གང་ལ་ཡང་མཚུབ་མོ་འཇུགས་ས་མེད་པ་གཅིག་ལ་ཉེས་པ་འདི་འདྲས་གོས་ན། ཕྱི་མའི་

དཔྱལ་བ་བསྐྱགས་ལོང་མེད་པར་ཆོ་འདི་རང་ནས་སྟོང་བའི་མགོ་རྒྱགས་པའམ། ཡང་ན་ད་དུང་ལས་ཚབ་པོ་ཆེ་འདི་འདྲས་ཁ་མ་ཁིངས་པ་ལྟར་མི་ཆོ་བསྐྱལ་ནས་གསོག་པ་གང་རུང་ལས་མ་
འདས་ཤིང་། གང་ལྟར་ཡང་ཤི་མ་ཐག་བར་དོ་ཡུད་ཙམ་ལས་མེད་པར་དཔྱལ་བ་ཆེན་

པོ་རང་དུ་སྐྱེ་བ་ལས་འོས་མ་འདས་པས། ལས་འབྲས་སྟི་དང་། བྱད་པར་བླ་མ་དགོ་འདུན་ལ་སོགས་པའི་ཞིང་བྱད་པར་ཅན་ལ་བཞེན་པའི་ལས་ངན་འདི་རྣམས། ཇི་ལྟར་ཉེས་དམིགས་ཆེ་བའི་
ཆོད་ཀྱིས། འདི་རྣམས་དངོས་སུ་སྟོང་བ་ལྟ་བུ། སྟོང་ཅིས་བྱེད་པ་ཙམ་གྱི་དགོ་བ་ཡང་།

རྒྱལ་བ་དབྱེས་པའི་ལམ་བཟང་ཞེས། སྐྱབ་ཞེངས་པ་དང་འདོན་པ་བཏོན་པ་སོགས་དགེ་བ་གཞན་གང་ལས་ཀྱང་ཕན་ཡོན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་གསུངས་པས། སྤྱི་པ་སོགས་དགེ་འདུན་གྱི་ལས་
བྱེད་བྱེད་བཞིན་པ་དང་། བྱེད་པར་འགྱུར་བ་རྣམས་ཀྱིས། ཁ་འདོན་སོགས་དགེ་བ་གཞན་

མ་བྱུང་ཡང་། སྒྲང་དོར་འདི་ལ་འཕེན་པ་སྡོན་ཚུད་ཀྱིས་བཏང་ནས། བར་དུ་བྲན་ཤེས་རྒྱན་མ་ཆད་པར་བསྟོན་པས་མཐར་སྐྱེལ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ། །གཞན་ཡང་ལོ་དུས་ཐིམ་ནས་སྤྱི་པ་
བརྗེ་མཚམས་ལ་ཉེ་བ་ན། སྤྱི་པ་རྩིང་པ་ནས་སྒྲ་མ་དགེ་འདུན་ལ་སྟོན་གསན་

ཕུལ་ཏེ། གནས་གྱི་སྒྲ་མ་དང་། དབུ་མཛད། བགྱིས་སོང་རྣམས་ལྟན་རྒྱས་ནས། གསར་བ་གང་འོས་ལ་བཀོ་བཞག་བྱེད། ཅིས་སྟོས་སྐབས་སྒྲ་མ་དང་། དབུ་མཛད། སྤྱི་པ་ཐོན་ཟིན་ཆང་མ་
ཆོགས་ནས། གཙོ་བོར་སྐྱབ་གསུང་བྱགས་ཏེན་རྣམས་དང་། མཆོད་རྗེས། རོལ་ཆ་ཏིང་

སོགས་མཆོད་པའི་ཡོ་བྱད་ནས་མགོ་བརྩམས་ཏེ། དགེ་འདུན་གྱི་སྤྱི་རྩོམ་གྱི་ནང་བར་གསུམ་གང་ལ་ཡང་སྟོམ་སྟོད་བྱེད་པ་དང་། སྤྱི་པ་གསར་རྩིང་ངོས་སྤྲད་ནས་རང་བབས་སུ་འཛོག་པ་དང་།
མི་རིགས་པ་སེམས་ལ་བཞག་ནས། ངག་ཏུ་མི་སྒྲིབ་བ་དང་། མེད་པ་ལ་ཡོད་

@319A ཨྲ། །སོགས་ཀྱིས་ཁག་འདོགས་བྱེད་པ་དང་། ཡོད་པར་ཤེས་བཞིན་དུ་མེད་ཅེས་ངོ་འཛིན་བྱེད་པ་སོགས་མི་བྱ་བར། དངོས་ཆས་རགས་པ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱན་ལམ་དུ་
བསྟར་ཞིང་། གྲངས་ཚང་མིན་དང་། སྟོན་བྱང་མིན་སོགས་ཞིབ་འཇུག

མཛད་ནས། རོ་བོ་སྟོང་པ་ལ་ངོ་ཚབ་དང་། སྟོན་ཆག་བྱང་བ་ལ་བར་བྱེད་གང་འཚམས་འགེལ་ཞིང་། མེ་ཅུ་སོགས་རྒྱན་དུག་པོས་མ་བྱུང་པར་རྒྱན་ཐོས་པ་བྱང་ན། དེ་དུས་ཀྱི་སྤྱི་པ་དང་། དགོ་
འདུན་གྱི་སྤྱི་རྩོམ་བྱུན་མོང་ནས་བསྐྱིགས། རོར་ཕྱགས་རྣམས་ཀྱང་སྤྱི་པ་གསར་ཉིང་

དང་། བགྲེས་སོང་གང་འོས་ཕྱིན་ནས། རོ་བོ་དང་གྲངས་སོགས་མ་རོར་བར། ཕྱིས་སྟོན་ལེན་བྱེད་ཅིང་། ཉིང་པ་ནས་ཆད་ལུས་བྱང་ན། ཚབ་པེར་ངེས་མ་འགྱངས་པར་བསྐྱིགས་དགོས་ཤིང་།
ཁ་དབྱི་དང་ཕྱགས་ནད་སོགས་ཀྱིས་སྤེབས་ཤི་ལྟ་བུ་ཏུ་ཅང་སྟོས་མི་བྱང་པ་བྱང་

ན། དེ་དུས་ཀྱི་སྤྱི་པ་རང་གི་དངོས་ཆས་གང་ཡོད་ཀྱིས་ཚབ་གང་འགྲིག་བྱ་ཞིང་། སྤྱི་རྩོམ་ནས་ཀྱང་བྱ་ཆ་ཕྱན་བྱ་བ། ཚབ་མ་འགྲིག་ངིང་གསར་པའི་གཏོང་སྟོ་ཡང་གང་འཚམས་དགོ་འདུན་
རྣམས་ནས་བབ་བལྟས་བྱ། སྤྱི་པ་སོ་སོའི་ལས་ཐོག་ངིང་། གཏོང་ཐེབས་སྟོར་འཇགས་

གསར་བྱང་ནམས་དང་། གཏོང་སྒོན་ལྟ་བུར་ར་ལུག་རེ་གཉིས་ལུལ་བ་ནམས་ཀྱང་། འབྲུལ་མཁན་གྱི་མིང་དང་བཅས་དགེ་འདུན་གྱི་དེབ་ལ་གསར་བཤོད་བྱེད་པ་མ་གཏོགས། སོ་སོས་བདག་
བཟུང་བྱས་མི་ཆོག །སྤྱི་ནོར་གང་ལ་ཡང་ཕངས་མེད་ཀྱིས་རང་གི་སྒྲེར་དོན་དུ་

ལོངས་སྤྱོད་པ་སོགས་བྱང་ན་ཆད་པ་ཡང་གང་འཆམས་འགོལ་ཞིང་། གཏོང་སྒོ་དང་ཅིས་སྤྱོད་གང་འགྲིག་ཐོག །གཏོང་ལྟ་ག་སོ་སོ་འཐོན་པ་འབྲུལ་བ་བྱང་ན་དགེ་འདུན་ནས་ཀྱང་དོན་དང་
མཐུན་པའི་ཆོག་གི་ལེགས་སོ་དང་། གསོལ་རས་ཀྱང་གང་སྤྱོད་གས་བྱ།

མདོར་ན། བསྟན་པ་རྟེན་དང་བཀྱར་སྟི་དང་། །བཅས་ཏེ་ཡུན་རིང་གནས་གྱུར་ཅིག །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཛད་སྒོ་ཆང་མ་བསྟན་པ་རྟེན་བཀྱར་དང་བཅས་པ་ཡུན་རིང་དུ་
གནས་ཤིང་འཕེལ་བའི་ཐབས་སུ་གང་འགྱུར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཅིས་སྤྱོད་ལེགས་

@320B པར་ཆང་བ་དང་། སྐབས་འཆམས་ཞིག་ལ། སྤྱི་པ་རྟེན་པ་གཉིས་སོ་སོ་ནས་བྱང་ན་ཉིན་ཐུབ་རེ་དང་། དེ་མིན་དགེ་འདུན་ལ་བསྟོན་བཀྱར་གང་སྤྱོད་གས་ཐོག་སྤྱི་འཛོག་མ་མཐའ་དདུལ་
སྤང་གསུམ་རེའི་ཆོད་དང་། སྐབས་རྟེན་བཅས་ལུལ་ནས། དགེ་འདུན་ལ་བརྟེན་པའི་བསམ་

སྒྲིབ་མ་དག་པ་རྣམས་ལ་བཟོད་གསོལ་དང་། རྗེས་འཛིན་གྱི་སྐྱབས་འཇུག་བཅས་དབུ་མཛད་ནན་ཏན་ཟུ། དེ་ནས་ལྷུང་བཤགས་བསྐྱེལ་བ་དང་། དེའི་རིང་ལ་དགོ་འདུན་གྱི་གུལ་གཤམ་དུ་སོ་
སོ་ནས་ཕྱག་བཙལ་ཏེ་བཤགས་བསྐྱེལ་སྤྲུལ་ན་ཤིན་ཏུ་དོན་ཆེ་ཞིང་། དགོ་

འདུན་ནས་ཀྱང་སྒྲི་དོན་ལེགས་པར་བྱས་པ་ལ་དབྱེས་པའི་ཉམས་དང་བཅས་ཏེ། ཐུགས་བརྩེ་བའི་བསམ་པས་ཏྲག་པར་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་གལ་ཆེའོ། །དེ་ནི་ཚུལ་གྲིམས་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་
པ་སྒྲེལ་མི་ཉམས་པར་འཕེལ་བའི་ཐབས་ནི་གཉིས་ཏེ། ཕྱིའི་རྒྱུན་ཐར་པར་

འབྲིད་རྒྱས་གྱི་སྒྲ་མ་དང་མཇལ་ནས་ཏྲག་ཏུ་དད་གྱུས་གྱིས་མཉིས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཕན་ཡོན་ཉིས་དམིགས་ནས་མགོ་བརྩམས་པའི་ཆོས་ལ་ནན་ཏན་གྱིས་སྒོ་སྒྲོང་བ་གཉིས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་
པ་ཆོས་ལ་འཐད་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་ལ་མི་གཏུགས་སྒྲུལ་ན། སྒྲིབ་ཆོས་པ་བྱ་བ་འཇིག་

རྟེན་པའི་སྒོ་ལས་འདས་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱང་། རང་ཅག་དེའི་གཟུགས་བརྟན་ཙམ་འཛིན་པ་ལ་ཡང་། འཇོ་བ་སོགས་གྱིས་ཤོངས་དོགས་བྱ་མི་དགོས་པ་ད་ལྟ་མཛོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་འདི་ལྟར་
དང་། མ་འོངས་པ་ན་ཡང་བྲིམ་པ་རྣམས་སེན་མོའི་སྟེང་གི་རྩལ་ལ་ཞིང་ཆོད་

གྲང་། ངའི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་བསོད་སྦྱོམས་ཀྱི་ཐབས་ཆག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཁྱིམ་པ་རྣམས་སུ་ཏིག་བྱེ་རེ་དང་འབྲུ་བྱེ་རེ་བཞེ་བ་བྱུང་ཡང་། ངའི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་བསོད་སྦྱོམས་ཀྱི་ཐབས་
ཆག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་རང་ཉིད་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་

པ་ལྟར་འབྱུང་བས། དགོ་འདུན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གང་ནས་བསམས་གྲང་ཆོས་ལས་མི་འདའ་བའི་བསམ་པ་བརྟན་པོས་སྦྱོར་བ་ཚུལ་དང་མཐུན་པའི་ཁྱིམ་སུ་བཅའ་བའི་རིམ་པ་འདི་དག་ལ་
ཞུགས་ནས། རྒྱལ་བའི་བརྟན་པ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་ཤིང་སྤེལ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ལེགས་་ @321A ༄༅། །པར་ཞུགས་པ། རིག་པར་ཞུགས་པ། དྲང་པོར་ཞུགས་པ། མཐུན་པར་ཞུགས་
པ་བཅས། མཚན་དོན་དང་ལྡན་པའི་དགོ་འདུན་གྱི་སྤྱེ་འདིའི་ཡ་གྲུལ་དགོ་ཚུལ་སྟོང་གང་ཡིན་ཡང་། འཇིག་རྟེན་ཀུན་གྱིས་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཞིང་ཕུག་བྱ་བའི་འོས་

བསྟེན་བཀྱར་སོགས་བསོད་རྣམས་ཀྱི་དཔལ་གྱི་ཞིང་། ཡོན་དངོས་སུ་སྦྱོང་བའི་སྦྱིན་གནས་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་ཡིན་པས། རྒྱལ་འདི་ཡིད་ལ་བཞག་ནས་དེ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྦྱོ་བོ་ཀུན་དང་། བྱད་པར་
སངས་རྒྱས་སྤྱང་བ་མཐའ་ཡས་ཀྱིས་དགོན་སྡེ་ཆོས་བཞིན་སྦྱོང་བར་བུགས་ཅེས་

མངགས་པའི་ལས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་ཆེན་པོ་འདམ་སྒྲ་མ་རིམ་བྱོན་རྣམས་དང་། སྤེའི་དཔོན་སྐྱ་སོགས་ཆང་མས། མགོན་དང་། སྐབས་དང་། དཔུང་གཉིན་ལེགས་པར་རྟེན་དོ་སྦྱོམ་པའི་ཡིད་
དགའ་སྦྱོ་དང་བཅས་བཞིན་དུ་རྩས་པ་ཡོད་ཆད་ཀྱི་སྦྱོར་བས་རེ་ས་གཞན་སྤངས་པའི་ཚུལ་

གྲིས་སྐྱབས་སུ་བཟུང་ན། གང་བརྩམས་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་བཟང་བས། ཏྲག་ཏུ་བདེ་ནས་བདེ་བར་འགྲོ་བའི་བདེན་པ་རང་གཞན་གྲིས་མངོན་སུམ་དུ་སྦྱང་ཞིང་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་
ལྟར་ཕན་གཞོད་ཀྱི་སྒྲུང་དོར་སོ་སོར་སྤྲེན་ས་ཕྱག་ལེན་དགྲུས་གཅིག་ཏུ་བཀོད་པ་འདི་

བཞིན་ཉན་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྲིས་ཡལ་བར་མི་འདོར་བའི་དགོ་སྦྱང་རྣམས་དང་། དེ་འདྲའི་སྐལ་པ་མ་ཐོབ་ཀྱང་བསམ་པ་ཐག་པས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་བྱེད་པའི་བྲིམ་པ་ཚུན་ཆད་ལེགས་པར་
སྦྱོད་པ་རྣམས་དང་། དེ་ལས་བསྒྲོག་སྟེ་བསམ་བཞིན་བྱུང་དུ་གསོད་པ་སོགས་

ཉེས་པར་སྦྱོད་པའི་སེར་སྐྱ་རྣམས་ལ་སོ་སོའི་ལེགས་ཉེས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བདེ་སྟུག་རང་རང་གིས་སྦྱང་བ་ལས། གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེན་པ་ཆོ་འདིར་མཐོང་ཆོས་སུ་བསྟན་ནས་རང་གཞན་
མཐའ་དག་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་བཀའ་ལ་གཏིང་ནས་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པའི་རྩ་བ་ཚུགས་

ཏེ། གཏན་གྱི་བདེ་བའི་ལོ་ཏྲོག་ལ་ལོངས་སྦྱོད་པའི་འཕྲིན་ལས་ནི། སྒྲ་མ་དང་དགོན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་། བྱུང་པར་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་རང་གཟུགས་དམ་ཅན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་
དང་། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྣམ་ཐོས་ཀྱི་སྤྲུལ། དཔལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོ་ཕྱག་བཞི་ཕྱག་

@322B དུག །མ་གཅིག་དཔལ་ལྡན་དམག་ཟོར་གྱི་རྒྱལ་མོ་རེ་མ་ཏི། ཆོས་སྐྱོང་དྲེགས་པ་ལྟམ་སྤིང་སོགས། རྩོན་སངས་རྒྱས་མཐོང་བ། དམ་པའི་ཆོས་ཐོས་པ། འཕགས་པའི་དག་འདུན་ལ་
བརྟེན་པ། བསྟན་པ་དང་འཁོར་རྣམ་བཞི་སྐྱོང་བར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་དམ་ཅན་བསྐྱེད་མའི་

ཆོགས་ལ་ཡིད་ཆེས་རེ་བའི་སེམས་གྱིས་བཅོལ་བ་ལགས་ན། ཀུན་གྱིས་བག་ཡོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱོ། །ཐར་པའི་གྲོང་དུ་འཇུག་པའི་བདེ་བའི་ལམ། །འཆོལ་བའི་སྐལ་ལྡན་སྤྱེས་བྱ་
རིགས་གྱི་བྱ། །རྒྱལ་བ་རང་གིས་བསྟན་པ་སོ་སོར་ཐར། །རྗེས་འཇུག

གདུལ་བྱའི་སྟོན་པར་ནན་ཏན་བསྟོད། །རྒྱལ་འདི་མ་ཐོས་སྤོངས་པར་གྱུར་པ་ལས། །ཐོས་བཞིན་བསམ་མེད་ལོག་པར་གྱུར་པ་ནི། །སྤྲིག་ཅན་ཤིན་ཏུ་ཡ་ངར་གྱུར་པ་སྟེ། །དེ་ཕྱིར་ཐོས་
བསམ་མཛད་དུ་གྱུར་པ་བྱ། །དེ་ཡང་མཚན་ལྡན་གླ་མའི་ཞལ་ལུང་གིས། །བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་

ཅིང་དགོན་པར་འདུག་ནས་བསམ། །ལག་ལེན་སྤྲེག་གྱིས་འདོད་པའི་ཁ་ལོ་བསྐྱུར། །ཡང་སྤིད་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་བཀའ་དྲིན་ཐོབ། །དད་དང་ཐུགས་རྗེའི་རང་གཟུགས་གླ་སྟོབ་
གཉིས། །ཕན་ཚུན་བསྐྱལ་བས་སོ་ཐར་སྟོན་པའི་སྤྱ། །སྤྲོགས་པ་ཙམ་གྱིས་དཀར་ཕྱོགས་ལྷ་དང་བཅས། །

འཁོར་ཞིང་ཉན་པས་ཡིད་རབ་གསོས་པར་ཤོག། །ཟང་ཟིང་མེད་པའི་དགོ་འདིས་འགོ་བ་ཀྱན། །ཇི་སྲིད་ཆོས་སྐྱར་གཅིག་ཏུ་མ་གྱུར་བར། །དེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགོ་འདུན་
ལ། །སྐྱབས་སོང་ལུང་རྟོགས་དམ་ཆོས་འཛིན་པར་ཤོག། །བྱད་པར་གནས་འདིར་སྒྲ་མ་དགོ་འདུན་གྱིས།།

སྡེ་སྡོད་འཆད་ཅིང་བསྐྱབ་གསུམ་འཛིན་པ་ལ། །སྲི་ནང་བར་ཆད་ནམ་ཡང་མེད་པ་དང་། །རྟག་ཏུ་ལེགས་ཆོགས་རྟེན་འབྲེལ་འགྲིག་པར་ཤོག། །རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རྒྱལ་སྤྱས་མཐུ་ཆེན་
གྱིས། །སྟིགས་མའི་དུས་འདིར་འཛིན་ཅིང་སྤེལ་བ་ལ། །བྱུགས་བསྐྱེད་མཛད་པ་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པ་

ཡིས། །བསྟན་འཛིན་རྒྱན་མི་འཆད་པའི་བཀྲ་ཤོག། །ཅིས་བྱང་གནང་མཆོའི་ཉི་འདབས་དབེན་གནས་བྱ་ངོར་རི་ཁྲོད་བཀྲ་ཤིས་བསམ་གཏན་སྤིང་གི་དགོ་འདུན་རྣམས་ཀྱི་ཁྲིམས་སུ་བཅའ་
བའི་རིམ་པ་འདི་ཡང་། ངད་སྟོབས་ཆོས་རྩལ་ལྡན་པ་དེ་ཁའི་གནས་སྒྲ་མ་སྟོ་གྲོས་ཆོས་འཕེལ་དང་། དགོ་འདུན་སྟོང་བ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་གཅིས་

@323A ༄། །སྤྱི་སྤྱིད་པའི་ལྷག་པའི་བསམ་པས་ནན་གྱིས་བསྐྱེལ་བ་ལྟར། དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་སྤྱི་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཁྱེན་བཙེ་རྣམས་གསུམ་མཐའ་དག་གཅིག་ཏུ་
བསྐྱས་པའི་ངོ་བོ་བྱུགས་རྗེས་བསྐྱེད་དེ་ཐབས་མཁས་ཀྱི་མཛད་པས། བདག་ཅག་འདུལ་བ་ལ་བསམ་བཞིན་བྱོན་པར་སྟོ་བཟང་ཐུབ་དབང་རྟོ་རྗེ་

དངོས་ཐེ་སྒྲ་མ་སྒྲོ་བཟང་རྣམ་མགྲོལ་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྒྲོ་བ་ཐེ་སྒྲ་བ་བཞིན་དུ། གང་དང་ལྷན་ཅིག་གནས་པ་ཀུ་ཚང་སྒྲལ་མིང་སྒྲོ་བཟང་འཇམ་དབྱངས་སྒྲོན་ལམ་གྲིས་དབེན་གནས་
ཀུ་ཚང་རི་བྲོད་དུ་འབད་པ་ཆེན་པོས་སྒྱུར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་དབེན་ས་པ་དགོ་སྒྲོང་རྣམ་རྒྱལ་བཀྲ་ཤིས་གྲིས་མ་བགྲིས་པའོ།། སུ་མ་རྒྱལ་པོ།

@324B